

Milliyetler Meselesi

Henry'den tercüme
Fehmi Baldaş
Kitabının neşretmekte olduğu
Ünvanlı Tarih serisi meydanın
eser, milliyet cereyanlarının
ve tarihte almış olduğu istih
ah etmektedir. Fiyatı 75, cildlisi
dur.

Cumhuriyet

Onaltıncı yıl sayı: 5452

İSTANBUL — CAĞALOĞLU

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366 Tahrir beyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

Pazartesi 17 Temmuz 1939

Münir Nureddin
Bu akşam
CADDEBOSTAN Gazinosunda
AYTEN idaresinde
Ayrıca MISIR RADYOSU
MARKO BABEN
Orkestrası

ransız askerî heyeti dün geldi ve Ankaraya gitti General Hutzinger diyor ki:

ve kadastronun yeye bağlanışı

en Adliye Vekâletine bağla-
na Tapu ve Kadastronun yeni
kadro ile faaliyete başlamış
ün bir Ankara telefonu bize
kültürlü ve fakat millet ve
in çok menfaatli işin Adliye-
nuniyetle - deruhde olunması
liye Vekili Fethi Okyar taz-
zam olunmuş olduğunu da -
dirle öğrenmiştik. Bu suretle
mlekte kurulup yürütülme-
n en medenî müesseselerden
ık olduğu hukukî ehemmiyeti
bir Vekâletimize intikal et -
Bundan istisnasız bir umumi-
izin sevinmekliğimiz lâzım
bizim memleketimizde dahi
astornun mahiyeti iyice anla-
lık ehemmiyeti hakkile takdir
uguna hükmedebiliriz.

bizde kadastro sözünün or-
yirmi beş otuz senedenberi bu
pütün Türkiye için asrîlik me-
gösterceği de beraber ifade
ir. Eğer işe ilk başlandığı
ık olduğu ehemmiyet verile-
le yürünmüş olsaydı, şimdi
kadastro işinin bir hayli kısmı
olurdu. Memleketi yıkıla -
r zihniyet vardır: Tamamile
bir parça uzun zaman istiyen
kolay ısınmıyoruz. Halbun
zaman istiyen işlerde dahi
safenin uzunluğunu düşün -
bir ucundan başlamak ve
itülebildiği kadar yürümek lâ-

kadaastro plân ve hartalarının
ni yeni keşfiyatla yeni usuller
ret verici kolaylıklar elde edil-
ların en amelilerinden istifade
emediğimiz takdirde matlub
aha kolaylıkla ve daha çabuk
muhakkaktır.

tapu sicillerinin fennî usul-
da teferruata kadar tam sih-
tesisi demektir, ve bir kere
is olunan sicillerin ondan son-
muameleler dahi aynı itina
ceğinden böylelikle memleket-
ve arazi bütün gayrimenkuller
nizasız kayıtlara ve istenilir-
lânli senedlere bağlanmış ola-
un nekadar ehemmiyetli oldu-
mak için memleketi hiç de az

YUNUS NADI
[Arkası Sa. 3 sütun 3 de]

“ Şarkî Akdenizin en kuvvetli unsuru olan
Türkiyenin sulh cephesine iltihakı, sulh isti-
yenlerin cephesini yenilmez hale getirmiştir.”

General Hutzinger'in riyasetindeki Fransız askerî heyeti,
dün sabah Sirkeci garından çıkarken...

Hükümetimizle temasta bulunmak üzere
dünkü semplon ekspresile Paristen şeh-
rimize bir Fransız askerî heyet gelmiş ve

akşam eksprese bağlanan hususî bir va-
gonla Ankaraya gitmiştir.
[Arkası Sa. 7 sütun 5 te]

İngiltere ile Polonya arasında müzakereler

Eski Cebelitarık kumandanı, askerî
bir heyetle beraber Varşovaya gidiyor

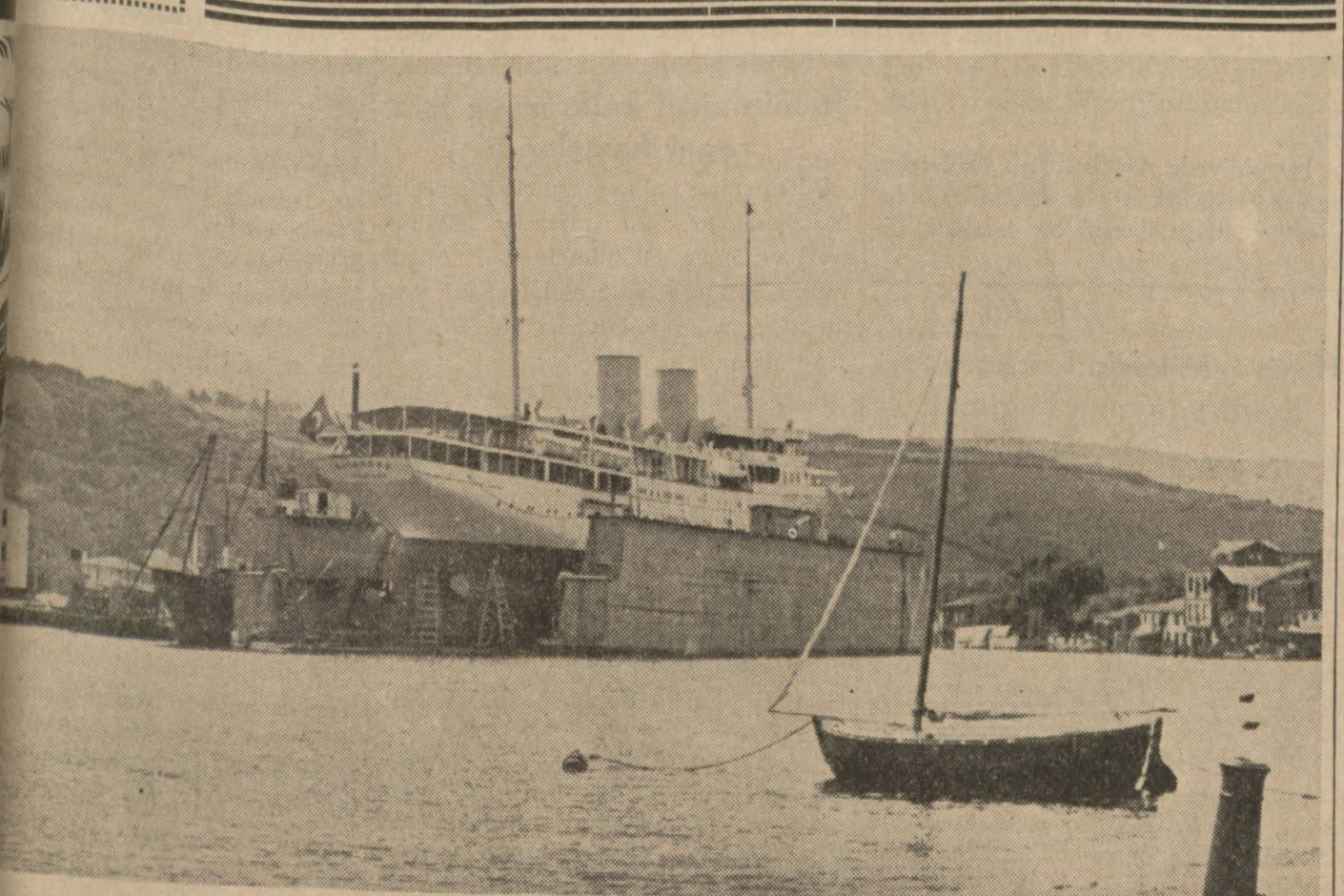

Varşovaya gidecek olan
General Ironside

Londra, 16 (a.a.) — Eski Cebelitarık
valisi General Ironside bugün yahud
yarın Varşovaya gidecektir. Yanın-
da bir subayla Polonyanın Londra elçi-
liği ataşemiliteri bulunacaktır. General,
halen yeni ihdas edilen «denizasıru mü-
dafaa şefliği» vazifesini yapmaktadır.
Londradaki Leh mahfillerinden verilen
malûmata göre, Ironside, Varşovada dört
gün kalarak Mareşal Smigly Rydz ve
Polonya genel kurmayı ile görüşecektir.
Mezkûr mahfiller, bu seyahatin ve alâka-
dar memleketler arasında aktedilen kar-
şılıklı garantiler anlaşmasının tabii bir
neticesi olan bu görüşmelerin ehemmiye-
tinin kayıddan müstağni olduğunu bildirir-
yorlar.

[Arkası Sa. 3 sütun 1 de]

ARONA Riyaseti Cumhur yatı kızakta

«Savarona» yatı, temizlenmek ve muayeneden geçirilmek üzere İstinyede kızakta
tır. «Savarona» bugünlerde kızaktan inecek ve Dolmabahçe açıklarında demir-
mektedir. Yukarıki resim, Reiscumhur yatını İstinye kızağlarında göstermektedir.

Zengin bir spor günü Askerî liselerimizin su sporları bayramı çok muvaffakiyetli oldu

Fener stadında ya-
pılan beynelmilel
atletizm müsaba-
kalarında yeni rö-
korlar kırıldı, at-
letlerimiz güzel
dereceler aldılar

Askerî Liselerin spor
bayramından muhtelif
intibalar

Uzakşarkta

vaziyet gergin

Tiençin şehrinde bir
İngiliz askerî öldürüldü

Bir İngiliz as-
kerî imtiyazlı
mıntakada nö-
bet bekliyor

Tiyensin, 16 (a.a.) — 14 temmuzda
Çang Hakuan'da meçhul şahıslar bir İ-
ngiliz askerini öldürmüşlerdir. Japon ma-
kamları tahkikat yapmaktadırlar.

İngiliz - Japon müzakereleri
ne halde?

Tokyo, 16 (a.a.) — Dünkü gazete-
ler İngiliz - Japon görüşmelerinde daha
ilk dakikadan müşkülât çıktığını bildir-
dikleri halde bu sabahki Japon gazetele-
ri [Arkası Sa. 7 sütun 4 te]

Yugoslav Naibi Londraya gitti

İngilterede mühim siyasî
müzakereler yapılacak

Belgrad 16 (a.a.) — Prens Paul ve
Prenses Olga, dün akşam İngiltereye ha-
reket etmişlerdir.

Londrada yapılacak mühim
görüşmeler

Belgrad 16 (a.a.) — Yugoslavya
Naibi Prens Paul ve Prenses Olga İ-
ngiltere Kral ve Kraliçesinin misafiri ola-
caklardır. Seyahat hususî mahiyettedir.

Prens Paul ve Prenses Olga, İngilte-
reye, tahsilde olan iki oğullarını görmek
için gidiyorlar. Bununla beraber, prensin
yanında Hariciye Nezaretinden bir me-
mur vardır ve Londrada mühim görüş-
meler vabacağı bildirilmektedir.
[Arkası Sa. 3 sütun 6 da]

Maarif Şûrası

İlk umumî toplantı Maarif Vekilinin
nutkile bugün açılıyor

Ankara 16 (a.a.) — Maarif şûrası
17 temmuz 1939 pazartesi günü saat on
buçukta İsmetpaşa Kız Enstitüsü konfe-
rans salonunda çalışmalarına başlayacaktır.

İlk umumî toplantıyı Maarif Vekili
Hasan Âli Yücel bir nutukla açacak ve
şûra Vekillikçe tespit edilen ihtisas ko-
misyona ayrılmıştır. Şûranın ayrı-
lacağı on iki komisyon şunlardır:

Plân komisyonu, ilk öğretim komisyo-
nu, orta öğretim talimatnameler komisyo-
nu, orta öğretim programlar komisyonu,
teknik öğretim ticaret okulları komisyonu,
teknik öğretim san'at okulları komisyonu,
teknik öğretim kız enstitüleri komisyonu,
yüksek öğretim esas ve talebe kabul ta-
limatnameleri komisyonu, yüksek öğretim
tedrisat ve imtihan talimatnameleri ko-
misyonu, neşriyat komisyonu, beden ter-
biyesi komisyonu, dilekler komisyonu.

[Arkası Sa. 3 sütun 3 de]

Suriyenin sürüklendiği akıbet

Milliyetperverlerin post
kavgası, memleketi
üç parçaya ayırdı

Hükümetin dağılmasından sonra
Lâzkiye, Elcezire ve Cebelidruz da
muhtariyet kazandılar

Dağılan Suriye kabinesi azaları bir arada

(Yazısı 6 ncı sahifemizde)

MAHFİRÜZ Sultan

Tarihi roman: 86

Yazan: Kadircan Kafli

Harb son derece kızışmıştı, ovayı yer yer ölümler ve yaralılar kaplamıştı. Her taraf kandan kızarmıştı

Çakır Ali devam ediyordu:

— Murad Paşa duasını yaptı. Sonra Hind kılıcını sıyırdı, üç defa sağa, sola ve öne doğru savurdu. Yeniçerilere hücum emrini verdi. Hendeklerdeki askerler düşman üzerine akbalar gibi saldırdılar; topkar dördü. O sırada tek kollu bir sipahi dört nal Murad Paşanın önüne geldi. «Devletli vezir, düşman safları arasına girip arkalarının kuşatıldığını haykıracağım, fitne saçacağım. Senden bir tek dileğim var!» dedi. Murad Paşa «Nedir?» diye sordu. Sipahi dedi ki: «Kara Said diri tutulursa cellâdlığını ben yapayım. Ahdım var!» Murad Paşa kabul etti ve sipahinin o anda düşman safları arasına daldığını gördük, gözden kaybettik.

Padişah bu hikâyeyi Canbolat oğlu Ali Paşanın maceralarından daha heyecanlı ve meraklı bulmuştu. Yeniden nefes almak için birkaç saniye susan genç sipahiye soruyordu:

— Sonra... Sonra ne oldu?

— Harb son derece kızıştı. Ovayı yer yer ölümler ve yaralılar kaplamıştı; her taraf kandan kızarmıştı ve kızarmamış bir kılıc, bir balta, bir mızrak görmek mümkün değildi. Kara Saidle «Ağacdan Piri» yaman döğüşüyorlardı; bunların Haçovadan nasıl olup da kaçtıklarına şaşırıldı. Kalenderoğlu ise sol cenahın biraz gerisinde adamlarını ileri sürmek için bazan kılıc kullanıyor; bazan da paralar ve adaklar taşıyor. Celâllerde henüz bozgunluk anlatan birşey yoktu. Biz dahi Murad Paşanın çavuş ve kapıcılarını aramızda takarak ilerli atılmıştık. Kılıcılarımızı her savurduğumuzda bir düşman yere yıkılıyor; yaralanmışsa atlarımızın ayakları altında can veriyordu. Bu sırada birdenbire düşman saflarının gerisinde bir kargaşalık oldu; sağa, sola kaçıştıkları görüldü. Silâh şakırtılarının üstüne birtakım felâket anlatan haykırışlar, birbirlerini arayan ve çağırın sesler yükseliyordu. Kaçışmalar çoğaldı ve bizim karımızda bulunanlara kadar yayıldı. Çok geçmeden Kalenderoğlunun dizginleri çektiği, geldiği yola doğru döndüğü, arkasında birkaç yüz kişi olduğu halde harb meydanından kaçtığı gözümlüye çarptı. Askerimiz büsbütün costu ve dağılan eşkiyayı avlamak için yayıldı.

— Tek kollu sipahi, dediğini yaptı mı?

— Padişahım, Kara Saidle birçok elebaşları Murad Paşanın karşısına girdikleri sırada tek kollu sipahi de dört nal geldi; atından zorla indi. Başını sağ omzuna bastırıyordu; çok büyük bir ağırlığı yüzünden ve her halinden anlaşılıyordu. Sendeliyerek dosdoğru Kara Saidin önüne doğru yürüdü. Sağ tarafına asılı olan kanlı kılıcını çekti; havaya kaldırdı: «Haksız kestiğin kolumun bedeli senin başın olduğunu söylemişim, değil mi kara domuz? İşte hesap günü geldi. Sen de Fadime ile Sansar Velinin yanına git!» diye homurdandı. Sonra bir vuruşta eşkiya reisinin başını yere düşürdü. Kanlı çimenler sütünde yuvarlanan kanlı kelleyle birkaç saniye hınca baktı; gözleri kapandı ve oracığa düştü. Sorup öğrendik ki toplar güldükten sonra Celâllerin arasından bir ses yükselmiş: «Behay yoldaşlar, olan olmuş ve kazanmak ümidi kalmamıştır. Çünkü Murad Paşa, Zülfikar Paşanın Karaman askerile arkamızı çevirmiş, yolumuzu kesmiştir» demiş. Asil bozgun ondan sonra başlamış.

— O sipahi kimdir?

— Murad Paşa da soruşturdu: Yenişehirli Dalkılıç oğlu Bekir derlermiş. Fadimeyi, Sansar Velini tanyan bulunmadı.

— Ona bir sancak verilsin!

— Şevketlü hünkârım, Allah sizlere uzun ömürler versin! Colak Bekir de vurunuzda can veren şehidler arasına katıldı. Şimdi cennetin beyaz köşkerlerinde birinde, beyaz çiçekler arasında beyaz hu-rilerle birlikte yasadığına şüphe yoktur.

— Kalenderoğlu tutulmadı mı?

— İki gün sonra düşman ordugâhına girildi. Haleb beylerbeyi Hüseyin Paşa on bin atlı alarak Kalenderoğlunun ardından gitti; adamlarının pek çoğunu öldürdüler. Murad Paşa da Cibik ovasına kondu. Lâkin orada iken Uzun Halilin kardeşi Mimonun altı bin asi ile Kirsehiri yağma ettiği, İranlıların Revan Valisi Emirgüneye sığınan Kalenderoğluna katılmak istediği duyuldu. Hemen dört nal yola çıktı. Çerkes Pivale Paşa iki bin kişi ile ileri vollandı. Biz de altı gün ve yedi gece hiç çadır kurmaksızın gittik. Murad Paşa bile yanına yalnız bir sayban ve bir kılıcı almıştı. Hev Padişahım, bu ihtiyaç vezirin gayretini şaşılacak aydı; konak yerlerinde bir ölü gibi at-

tan inderdi; bir ölü gibi birkaç dakika uzanırdı. Sanılırdı ki son nefesini vermişti. Halbuki çok geçmeden kalkar, atına biner ve delikanlıların önünde giderdi. Mimonun tayfasından bir iki yüz kişi ancak kaçabildi. Ötekilerin gövdeleri kuyulara atılarak başlarından chramlar yapıldı.

— Eşkiya reislerinin başları niçin gönderilmedi?

— Kasabalarda ve şehirlerde teşhir olunarak gelmektedir, Padişahım.

— Onlar arasında kimlerin başları vardır?

— Kara Saidin, Dağlardelisinin, Tanrıbilmez, Kör Mahmudun, Kör Haydarın başları vardır. Kalenderoğlu bir daha Anadoluya dönemez!

Mahfiruz asıl bu haberi bekliyormuş gibi derin bir nefes aldı, vahşi bir sevincle gülmüştü.

Padişah sordu:

— Anadolu artık temizlenmiştir, değil mi?

— Evet Padişahım; lâkin Murad Paşaya sorulsa hayır diyecektir. Murad Paşa bir tedbirli ve gayretli vezirdir. Meselâ, Beyşehirde softa asilerini yola getiren «Emirşah» ı sadrazam himaye ederdi. Halbuki bu adamın sekbaları halka işkence edermiş. Şikâyetçileri geldi. Murad Paşa ona Alâiye sancak beyliğini verince Seydişehir kadısı Filzade Abdürrahim çelebinin camı sıklı; Emirşahın zulümlerinden bahsetti; bir gün kendisine de topuz sapı vurduğunu söyledi. Murad Paşa ona çıkıştı: «Sabret, efendi!» dedi. O sırada Murad Paşanın kethüdası Emirşahın sadrazama veda için geldiğini bildirdi. «Boğ mel'unu, aman verme!» emrini aldı. Kethüda, sancak beyini kendi çadırına götürdü. «Yemek yiyelim, sonra paşanın huzuruna çıkalım!» dedi. Cigerli pirinc çorbası içilirken bir iç oğlanı hemen kemendi ihtiyar Emirşahın boynuna atmış, o kadar sıkılmış ki pirinc taneleri burnundan fırlamış! Bir zorba böylelikle ve sessizce ortadan kaldırıldı. Lâkin arada günahsızların da kanına güldü. «Celâllerin oğlanlar kırk elli binden fazla değildi, halbuki öldürülenler yüz binden çoktur.

— Anadolu da Celâli kalmadı mı?

— Kalmamıştır Padişahım! Kılıcdan kurtulanlar bulunursa da tövbe etmişlerdir.

— Artık İran üzerine gidilir mi?

— Gidilir, Padişahım!..

Padişah delikanlıyı son defa gözden geçirdi ve sordu:

— Kaçlısın?

— Üç akçe gündeliğim vardır.

— Niçin böyle az verirler?

— Defterli değilim!

Padişah silâhtaraga döndü; emretti:

— Uzun kâtiye söyle, Murad Paşaya yazsın; bu sipahiye günde sekiz akçe ile defterli yazsın! Bir yeni elbise, bir kılıc ve bir at dahi veresin; kapağasına misafir edesin!

Çakır Aliye baktı:

— Yol için hazır bulun!

— Hazırım Padişahım!..

— 41 —

Nasuh Paşa...

Kapıda bekleyen imam Mustafa Efendi evlâdlığını alından öptü. Bunu tam manasile yürekten yaptığına şüphe yoktu. Çakır Ali de ihtiyarın ellerine sarıldı, dudaklarını birkaç dakika o yumuşak ve sıcak ellerden ayırmadı.

Ötede Padişah, Mahfiruz Sultanla yalnız kalınca:

— İşte bir yiğit delikanlı; Bir koca vezir gibi konuşur. Sakalı olsa sancak beyi ederdim.

Dedi. Genç kadının kirpiklerinde sıcak yaşlar parlıyordu. Padişah ona dikkat ve merakla baktı:

[Arkası var]

Çocuk düşürürken öldü

Kadrgada Cincimeydanında oturan Sabriye isminde bir kadın, komşularından biri tarafından tavsiye edilen bir ilacı almak suretiyle iki aylık çocuğunu düşürmüştü ve Haseki hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmışsa da bir müddet sonra ölmüştü.

Sabriyenin içtiği ilacın mahiyeti araştırılıyor. Cesed Morga gönderilmişti. Alınacak rapora göre, muamele yapılacaktır.

Kazinodan dönerken...

Samatyada oturan Akif, dün karısı Muzafferle birlikte o civarda bir kazınoya gitmiş ve bir müddet oturduktan sonra eve dönerlerken yolda rasgeldikleri Sotiri adında bir genç, Muzaffere sarkıntılık etmiştir. Bunun üzerine Akif Sotiriye dövmüş, ikisi hakkında da takibata başlanmıştır.

Şehir ve Memleket Haberleri

Ekmek işi, nihayet hallediliyor mu?

İktisad Müdürlüğü bugün kat'i kararını veriyor

Aylardanberi devam edip gelen ekmek meselesi bu hafta içinde kat'i bir şekli halle raptedilecektir. Bugün, fırıncılar cemiyetile Belediye iktisad müdürlüğü arasında son bir temas yapılacak, bundan sonra Belediye iktisad müdürü imaliye ücretinin kat'i miktarını tayin edecektir.

Malûm olduğu üzere, evvelce 193 kuruş olan imaliye ücreti Belediye ekonomik istişare heyeti tarafından 156 kuruşa indirilmişti. O zamandanberi bunun birçok cihetlerden yanlış olduğu anlaşılmağa beraber, heyet, imaliye ücretini yükseltmemiştir.

Şimdi Belediye iktisad müdürlüğü tetkikatını yaparak son kararı verecektir. Esas itibarile Belediye on parayı geçmemek şartile ekmeğe bir zam yapılması icab ederse bunu yapacaktır. Esasen yeni mahsul ağustosa mebzul piyasaya çıkacağı için ekmeğin fiyatında bu zamdan çok daha fazla tenzilât yapılması mümkün olacaktır.

Bugün ekmek işinden başka şikâyet mevzuu, Toprak mahsulleri ofisinin deşirmenci ve kırmaçılara verdiği buğdayın ekmek kalitesi için kâfi evsafda bulunmamasıdır. Yeni mahsul tüccarın da eline geçince o zaman ofisten buğday almak mecburiyeti ortadan kalkacağı gibi iyi evsafda mallar piyasada yer alacaktır.

Resmî zarflar taahhüdü olarak verilecek

Nakid ve kıymetli evrakı ihtiva eden resmî zarfların postaya adı olarak değil, mutlaka taahhüdü verilmesi lüzumu alâkadarlara bildirilmiştir.

Adanın su ihtiyacı

Ay başında nakliyata başlamak kâbil olacak

Büyükadada yaptırılmakta olan su tesisatı ikmal edilmek üzere. Adalara ağustos başında su vermek kâbil olacaktır. Su, liman tahmil ve tahliye müdürlüğüne aid tanklarla nakledilecek, sular heradaki depoya konacak, depodan terfi makineleri vasıtasile de adanın en yüksek yerindeki ikinci bir depoya çıkarılarak tevzi edilecektir. Belediye ilerde Elmali suyunu Maltepe sahiline nakledecektir. Bu suyun buradan borularla Büyükadaya isalesi mutasavverdir.

Maden tetkik ve arama enstitüsünde vazife almış olan Vilhelm Salomon isminde bir profesör, adaların su işi üzerinde yaptığı tetkikata dair Belediyeye uzun bir rapor vermiştir. Profesörün jeolojik tetkiklere istinad ederek yazdığı rapora göre, her sene, Büyükadaya vâki yağış miktarı 700.000 tondur. Heybeliye 320.000 ton yağmur isabet etmektedir. Bu vaziyete nazaran, adanın menbalar ve pinarlar vasıtasile suyu temin edilebilir. Profesörün mütealemaları, rakamlara ve hesablara dayanmaktadır.

Rapor, sular idaresince tetkik edilmiştir. Adanın su tesisatı ikmal edilmek üzere bulunduğundan bu tesisatın yarında bırakılmasına ve yeniden kuyu tecrübeleme girişilmesine imkân olmadığı neticesine varılmıştır.

ŞEHİR İŞLERİ

Atatürk köprüsü

İnşaatı uzayıp giden Atatürk köprüsünün son defa olarak ağustos nihayetinde müteahhid tarafından Belediyeye teslimi icab ediyordu. Mukavele mücibince, müteahhid, mukavelecinin şimdiye kadar birkaç defa uzatılan bu şartını yerine getiremezse, beher gün için Belediyeye beş yüz lira tazminat verecekti. Fakat, köprünün Unkapanı ve Azabkapı taraflarındaki tâli beton köprülerle meydana tanzimi de aynı gruba ihale edildiğinden mukavele yeniden iki ay müddetle uzatılmış, köprünün Cumhuriyet bayramında kışad resmi yapılacak şekilde Belediyeye teslimi şart konulmuştur.

Köprünün üzerindeki tramvay rayları, buradan tramvay geçmiyeceği için kaldırılmaktadır.

İki küçük avcının marifeti

Eyüb civarında Kazıklıbağda bir yaralama vak'ası olmuştur. Ramili 14 yaşında Mehmede aynı yaşta arkadaşları Muzaffer, evlerindeki av tüfeklerini alarak ava çıkmışlar ve Kazıklıbağda gitmişlerdir. Orada her nedense iki küçük arada bir kavgaya çıkmış, Mehmede lindeki gifte ile arkadaşına ateş ederek zavalliyi ağır şekilde yaralamıştır.

Yetişen jandarmalar Mehmede yakalamış, Muzafferi Gureba hastanesine göndermişlerdir.

Birbirine giren iki sarhoş arkadaş

Bunlardan biri, bıçakla çok ağır yaralar aldı

Evvelki geceyarısı, Galatada Berberler sokagında sarhoşluk yüzünden ağır bir yaralama vak'ası olmuştur.

Galatada Mumhane caddesinde 185 numarada oturan Turhanla çiçekçi Vehbi, eski ve sıkı arkadaşlarıdır. Herne-dense bu iki arkadaşın araları son günlerde açılmış ve evvelki akşam ayrı ayrı meyhanelerde içen iki dost, birbirlerine Galatada tesadüf etmişlerdir. İki de sarhoş olduğundan derhal münazaaya başlamışlardır. Etraftan yetişenler kavgaçları ayırmış-larsa da biraz ötede iki sarhoş gene takışmışlardır. Nihayet hırsını alamyar Vehbi, Turhanı gizlice takip etmiş ve onun Berberler sokagına girip bir köşede durduğunu görünce bunu fırsat bilerek yaklaşıp ve bıçağını bütün kuvvetile Turhanın arkasına saplamıştır.

Canhavile geri dönen Turhan kendini müdafaa etmek istemiş, bu sefer de karından bir yara almıştır. Turhan bu yaradan sonra olduğu yere yıkılmıştır. Bıçağını atarak kaçmak isteyen Vehbi, yakalanmış, yaralı, Beyoğlu hastanesine nakledilmiştir.

Bir çocuk kamyon altında kalarak öldü

Dün öğleden sonra Maçkada feci bir kaza olmuş, 14 yaşlarında bir çocuk kamyon altında kalarak ölmüştür. Henüz hüviyeti anlaşılamiyan bu çocuk, kamyona takılmak istemiş ve bu sırada düşerek tekerleklerin altında ezilmiştir.

Nöbetçi Müddeiumumî muavini Necati tahkikata el koymuştur.

Hava istasyonları

Üç büyük şehirde modern meydanlar yaptrılacak

Devlet Havayolları umum müdürlüğü, bazı sahil şehirlerimiz arasında hava muvasalasının temini, Avrupa ve Asya şehirlerinden bazıları ile memleketimiz arasında hava hatları tesisi bakımından deniz tayyarelerinin daha müsaid olduğunu nazarı dikkate alarak bu nokta üzerinde tetkikler yapmaya başlamıştır. Bu arada, evvelce hükümetimiz tarafından devren satın alınan Büyükdere'deki tesisat üzerinde durulmuştur.

İstanbul, İzmir, İskenderun ve Sam-sun gibi sahil şehirlerle muvasala daha elverişli görülüyor. Bu itibarla yeni alınacak posta tayyarelerimizin bir kısmının deniz tayyarelerinden mürekkebe olması da takarrür etmiştir.

Diğer taraftan, Devlet Havayolları idaresi Ankara, İstanbul ve Adana hava istasyonlarını yeniden ve en modern bir şekilde yaptırmaya karar vermiştir. Bunun için evvelâ bu meydanların projeleri hazırlanacaktır.

Hamidiye mektebimiz İskenderuna gidiyor

Hamidiye mekteb gemimiz, Hatayın anavatanı iltihakı bayramında bulunmak üzere; çarşamba günü limanımızdan İskenderuna hareket edecektir. Hamidiye doğrudan İskenderuna gidecek, orada 23 temmuzda yapılacak şenliklerde bulduktan sonra Akdenizde bazı dost ve komşu memleket limanlarını ziyaret edecek ve sonra Akdeniz ve Ege denizi limanlarımıza uğruyarak şehrimize dönecektir.

Hamidiyede, Deniz Harb okulundan bu sene staja çıkan genç denizciler bulunacaktır. Hamidiyenin bu seyahati, bir buçuk ay sürecektir.

VİLÂYETTE

Hava tehlikesinden korunma komisyonunun bugünkü içtimalı

Hava tehlikesinden pasif korunma kanununun tabiatı üzerinde görüş -mek ve İstanbulda alınacak tedbirleri tespit etmek üzere hava tehlikesinden korunma komisyonu, bugün Vilâyette Seferberlik müdürü Nailin riyaseti altında toplanacaktır.

DENİZ İŞLERİ

Motöre çarpan römorkör

Liman idaresinin 30 numaralı römorkörü, Köprü gözünden geçmekte iken Bilâl kaptanın idaresindeki Ördek isimli motörlüye çarpmış, orta yerinden birdirildi için motör parçalanmıştır. Motördekiler kâmil denize dökülmüşse de etraftan yetişenler tarafından kurtarılmıştır. Kazayı yapan römorkör kap-tanı hakkında tahkikata başlanmıştır.

Tramvay, Elektrik ve Tünel idareleri

İşletme ıslahatı için bir rapor hazırlanıyor

Tramvay, Elektrik ve Tünelin Belediyeye devri muamelesi, tamamlanmış, ferağ muamelesi yapılmıştır.

Devir ve teslim muamelesinin bitirilmesi dolayısıyla mezkûr idaredeki Nafia Vekâleti memurları ayrılmaya başlamışlardır. Bu arada Elektrik, Tünel ve Tramvay idareleri eski müdür muavini Süruri Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kar-dan ziyaretle Nafia Vekâleti Şirketler Komiserliği heyetinde çalışacağımı bildir-miştir.

Evvelce burada imtiyazlı ecnebi şirketler muamelâtını teftişle meşgul olan Şirketler Komiserliği, geniş bir kadro ile çalışmaya devam edecektir. Vekâlet Şirketler Komiserliği, burada gerek hükümette gerek belediyeye aid bilûmum müessesatın teftiş ve murakabesi vazifesiyle tanzif edilmiştir.

Tramvay, Elektrik ve Tünel idarelerinden ayrılan Nafia memurları şunlardır: Umum Müdür Kadri Musluoğlu, müdür muavini Süruri, Fen heyeti müdürü Emin, Teftiş müdürü Abdülkadir, Tramvay teknik müdürü Fethi, ve iki memur...

Belediye bugünlerde bu zevatın yerini yenilerini tayin edecektir. Tramvay, Tünel ve Elektrik idareleri Müdürü Umumi vekili mühendis Hulki, idarenin fabrika ve şubelerini teftiş etmektedir. Haber aldığımız göre mütehasşlardan mürekkebe bir heyet, bu üç müessesede yapılacak ıslahat ve yenilikler hakkında tetkikatta bulunmaktadır. Bugünlerde hazırlanacak olan ıslahat raporu, Belediye Reisi'ne verilecektir.

Deniz kulübü

İdare heyeti, dün genel intihab edilemedi

Moda deniz kulübünde haftalardanberi devam eden münakaşalar ve gürültülü yıllık kongre, dün de toplanacaktır. Fakat toplantıda yapılan yoklama neticesinde ekseriyetin temin edilemediği görüldüğünden içtima gelecek pazara tehir edilmiştir.

Deniz kulübü heyeti umumiyesi gürültülü bir şekilde bundan evvel üç pazar devam etmiştir. Bu toplantılarda kulüb azalarının iki kısma ayrıldıkları görülmüyor ve her iki taraf da kulübün idare ve idamesi bakımından birbirine tamamen zid kanaatlere sahip olduklarından idare heyetini ele geçirmeye çalışıyorlardı.

Nihayet bundan iki hafta evvel intihab yapılabilmiş, fakat seçimi müteakib Kadıköy kaymakamlığına, intihaba fesad karıştığına dair bazı ihbarlar yapıldığından, cereyan eden tahkikat da bunu gösterdiğinden intihab alâkadar makamlarca fesholunmuştur. Bunun için dün yeniden idare heyeti intihabı yapılabildi. Fakat ekseriyetin temin edilememesi, işin tekrar uzamasına sebep olmuştur.

MÜTEFERİK

Rumanya Kralı memleketimizi ziyaret edecek

Nevyork radyosundan naklen Avrupa radyolarının verdiği bir habere göre, Rumanya Kralı Karol yakında memleketimizi ziyaret edecektir. Kralın Cumhuriyetimizle görüşeceği bildirilmektedir.

Şilenin zirai kalkınması için rapor hazırlandı

Şilenin zirai kalkınması için bir rapor hazırlanmıştır. Bu raporda köylüye arazi verilmesi istenilmektedir. Adedi mühim miktarda balığı olan yabani zeytin ağaçlarının aşılınması da istekler arasındadır.

Kazada bir asri otelle lokanta inşası ayrıca düşünülecektir.

ÜNİVERSİTEDE

Yabancı dil kursları

Maarif Vekâleti, orta tedrisat kadrosundaki yabancı dil muallimliği müd-hallerini doldurabilmek için yeniden kurslar açılmasına karar vermiştir. Tahsisat, Üniversite Rektörlüğüne gönderilmiştir.

Kurslar ingilice, fransızca ve almanca üzerinde olacak ve buralara liselerle muallim mektebi veya yerli ve yabancı kolej mezunları kabul edilecektir. Kur-sa devam edenlere ayda 30 lira maaş verilecek, tedrisat bir yıl sürecektir. Bu kursta muvaffak olanlar bir yıl da, ihtisasa yapmak üzere Avrupaya gönderileceklerdir.

HABERLER

İtalya ile Polonya
sında müzakerelerBelitarık kumandanı, askerî
gözetle beraber Varşovaya gidiyor

[Başmakaleden devam]

15 ilâ 17 bin tahmin etmektedirler. Doğu

Prusya hücum kit'alarına mensub 400 kişi serbest şehirin hücum kit'alarını tak-

viye için Danzig'e gelmiştir. Keza Danzig sokaklarında motosiklet üzerinde üniformalı Raysver askerleri de görülmektedir.

Alman - Leh iktisadî münasebatı

düzeltiliyor

Varşova 16 (a.a.) — Leh matbuatı, Polonya - Almanya iktisadî münasebetlerinde bir düzelmeye kaydedyorlar. Almanya'daki dommuş Leh kredileri mahsus surette azalmıştır. Bunun sebebi Almanya'ya yapılan Leh ihracatının azalmasına mukabil Polonya'ya yapılan Alman ihracatının zayıflamasıdır.

Bu miktarlar seviyelerine irca için ağıstosta ekonomik görüşmeler yapılacağı zannedilmektedir.

Alman - Leh ticaret anlaşması ile deriş

edilmiş olan bu görüşmelerin hedefi üç ayda bu iki memleket arasındaki mübadele plâfonunu tespit etmektedir.

giden Almanlar

(a.a.) — Havas: Dan-

zetli Leh mahfilleri, Al-

ek halen Danzig ordu-

den Almanların miktarını

san'at günü

Münih'deki

ziyati gezdi

(a.a.) — Hitler, «Alman

münasebeti burada söyle-

mekte Nazi totaliter devleti-

neleri tespit etmiştir.

Bu himmeti umumiyesinin

bu sahada esaslı bir sur-

metmenin bir vazife olduğu

durur.

imparatorluk rejimini es-

siyasi itilâsile müteneşib

ahaze ederek diyor ki:

«Her türlü estelerin nasibi

«Alman san'atı» ser-

memnuniyetle kaydede-

tikbalde üçüncü Rayh'in

ından daha ziyade mül-

ümüdini göstermiş ve ni-

kinci bir «Alman san'at

dileceğini haber vermiştir.

ekilinin etkileri

16 (a.a.) — İktisad Vek-

il, dün, Zonguldak li-

maden mıntakasını tetkik

i komürleri işletmesi mer-

baasının hukukunu müdafaa için daha a-

zımlı bir hattı hareket itihazına mecbur

kalacağını bildirmiştir.

Afyonda bir katil asıldı

Afyon 16 (a.a.) — Behiye isminde

bir kızın birkini izale ettikten sonra suçunu

örtmek için kızı zehirliyerek öldüren

İshaklı nahiyesinde Remzi Uzun hak-

kındaki idam hükmü bugün infaz edil-

miştir.

Bulgarların bir tekzibi

Sofya 16 (a.a.) — Havas: Resmî

Bulgar mahfilleri, Fon Ribbentrop'un

ağıstosta Sofyayı ziyaret edeceği hakkın-

daki haberi yalanlamakla beraber, bu

hususla hiçbir malumatları olmadığını

bildiriyorlar.

YUNUS NADI

Maarif Şûrası

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Şûraya memleketin muhtelif yerlerin-

den ve müesseselerinden yüz yirmi maa-

rifi iştirak etmektedir.

Çalışmalara tahsis edilen İsmetpaşa

Kız Enstitüsünde gerek şûrannın gerek ko-

misyona çalışmalar için icab eden ter-

tibat alınmıştır. Komisyona öğleden ev-

velleri 9 - 12 ve öğleden sonraları 14,30-

18 saatleri arasında çalışacaklardır. Ko-

misyona tetkikleri tamamladıkça hazırlanan

raporlar umumî toplantılarda müzakere

edilerek karara bağlanacaktır. Şûra çalış-

malarının sekiz on gün süreceği tahmin

olunmaktadır.

Kont Ciano'nun İspanyadaki

tetkikleri

Toledo, 16 (a.a.) — Ciano bu sabah

Alkazar kalesini ziyaret etmiş, müteaki-

ben katedralde yapılanâyinde hazır bu-

lunmuştur. İspanya Priması Kardinal Gu-

ay Toma, bu münasebetle söylediği nu-

tuktaki İspanyol - İtalyan dostluğunu sena-

ettikten sonra:

«Salibi, Latın denizinde İspanyol ve

İtalyanların omuzları üstünde yükseltece-

ğiz.» demiştir.

Ciano, saat 16,30 da tayyare ile Sevilya

hareket etmiştir.

Estonyada şiddetli

yağmurlar

Tallin, 16 (a.a.) — Son derece şid-

detli yağmurlarla dolu, Estonyanın şimal

mıntakasında tahribat yapmış ve mühim

hasarlara sebebiyet vermiştir.

Bir Vapurda yangın çıktı

Londra 16 (a.a.) — Colombo'da

bulunan Narkua vapurunun mensub ol-

duğu kumpanyaya gelen bir telgrafa gö-

re, vapurda yangın çıkmış ve tayfadan

üç kişi yanmıştır. 23 yaralı vardır.

Vapur 150 yolcu ile Londradan Au-

stralyaya gitmekte idi. Yolculara bir-

şey olmamıştır.

Romada bir tramvay kazası

Roma 16 (a.a.) — Gar mahallesi-

nin İstiklâl meydanında iki tramvay çarp-

ışmış, 11 kişi yaralanmıştır.

İzmirde açılan çocuk Bahçesi

İzmir 16 (a.a.) — Vilâyetin yüz yok-

sul ve zavıf için Bucada tesis et-

tiği Çocuk Yuvası dün açılmış ve çocuk-

lar bahçedeki binalara yerleştirilmişler-

dir. Burada mektepler açılıncaya kadar

doktor nezareti altında kalacak olan bu

yavruların bütün eğlence ve istirahat ih-

tiyacıları temin edilmiştir.

Letonya Hariciye Nazırı

İtalyan Sefirine görüştü

Riga 16 (a.a.) — Letonya Hariciye

Nazırı, İtalyanın Riga sefirini kabul ede-

rek kendisiyle uzun müddet görüşmüştür.

Eski Çek Ordusu tasfiye

ediliyor

Prag 16 (a.a.) — Alman makam-

ları, muhtelif Çek ordusu teşekküllerinin

temmuz nihayetle 1939 kânunuevvel ni-

hayeti arasında tasfiyesine karar vermiş-

lerdir.

Diğer taraftan, Çek Müdafaa Neza-

reti, 1 ağustostan itibaren eski Çek ün-

iformasını menetmiştir.

Atlas Denizini sandalla geçen

Sporcu

Londra 16 (a.a.) — Sunday Dispa-

ten gazetesi yazıyor:

«55 yaşında Frank Edward Clark, 9

metrelik bir sandalla Atlas denizini geç-

miştir. Clark bu mesafeyi bir ay üç gün-

de katetmiştir.»

Çekoslovak askerî

üniforması memnu

Prag 16 (a.a.) — 1 ağustos tarihinden

itibaren eski Çeko-Slovak askerî ün-

iformasının giyilmesi kat'i surette men-

edilmiştir.

Alman Torpidoları Rigada

Riga 16 (a.a.) — Letonya filosu ku-

mandanı Amiral Spade, dün Riga'ya

gelmiş olan dört Alman torpidosunun za-

bitlerine bir ziyafet vermiştir.

Bir Köyde Mezbahta yapıldı

İzmir 16 (a.a.) — Karşıyakadaki

Örnek köyünde güzel bir mezbahta ya-

pılmıştır.

Litvanyada grev

Kaunas, 16 (a.a.) — Kaunas'ın bü-

tün inşaat ameli, ücretlerinin yüzde eli-

nispetinde arttırılmasını isteyerek grev

ilân etmişlerdir.

Tapu ve Kadastro-
nun Adliyeye
bağlanması

[Başmakaleden devam]

olmayan köylü davalarının onda dokuz arazi ihtilâflarına taallük ettiğini düşünmek kâfidir.

Tapu ile onu sağlam surette kuracak olan kadastro herşeyden evvel gayrimenkule mütâlelik hakları tayin ve tespit etmiş olacak ve bütün bir emniyetle bunun böylece muhafazasını temin edip geleceği için şimdi Adliye Vekâletine bağlanmakla en tabii merciini bulmuştur. Onun malî mesele gibi telâkkisi doğru değildir ve Maliye ile alakası tâli bir haldir. Memleket arazisinin geçen sene gayrifenaî usullerle ikmal olunan tahrihi malî bakımdan bile ihtiyacı karşılamaktan çok uzaktır. Çünkü ne hakiki kıymet itibarıyla, ne de yapılan işin şhabeti bakımından istiyebileceğimiz teminatı bize veremez. Malî bakımdan iyi bir tahir ancak Hazneye ziyân vermeksizin mükellef için de adaletsiz olmayan bir tahir olabilir, ki rasgele usullerle bunun temini bile elbette kolay bir iş değildir.

Nekadar zaman isterse istesin ve nekadar masrafal mal olacak olursa olsun tapu kayıtlarının kadastro usulüne tesisi Türkiye için ergeç behemal başarılı olmak icab eden medeni bir zarurettir. Kaldı ki Türkiye'nin bütün gayrimenkulleri bu suretle sağlam esaslara bağlanırlar kendilerine aid emlak ve arazi için halkın seve seve verecekleri cüz'i bir hisraf miktarını yekûnları kadastro için ihtiyar edeceğimiz fedakârlıkların mühim bir kısmını karşılayabilir, ve bu meyanda sahibsiz çıkararak Hazneye mal edilecek bir kısım gayrimenkullerin dahi az yekûn tutmayacakları şimdiye kadar kadastro yapılan yerlerde tecrübe ile sabit olmuş hakikatlerdendir.

Kadastronun netice itibarıyla büyük bir faydası memleketteki kıymetli gayrimenkullerin kıymetlerine tedavül kabiliyetini verebilmesidir. Bu bakımdan Türkiye - mizde şimdiye kadar hemen hemen el sürülmemiş bir hazne saklı gibidir. Mil-yarca liralık bir hazne.

Sen evinin, öteki tarlasının zahirde sabit gibi görünen kıymetlerinden ihtiyaç anında nakden istifade edebildiğiniz gün Türkiye'de hudsuduz bir kredi membaî keşfolunmuş olacaktır.

Kadastro düne kadar bizde tapu ile mücadele halinde idi. Daha doğrusu memleketteki çok geri, karışık tapu zihniyeti bu sahada yalnız doğruyu isteyen ve onu kuracak olan kadastroya husumet gösteriyordu. İmparatorlukta ve onun meselâ Kanunî Süleyman zamanı gibi en parlak devirlerinde büyük itinalara mazhar olmuş olan gayrimenkul kayıtları bilâhare çok tereddidi etmiş ve halk için yıkım binbir tezvire sahne olacak derecelere yuvarlanmıştı. Düne kadar süren bu ayıb mücadeleye, Tapu ve Kadastronun Adliyeye bağlanması artık nihayete ermiştir sayılabilir. Artık bundan sonra tapu, kadastro da kendisini en iyi ve en doğru tesis edecek fenni ve medeni tekâmülünün en kuvvetli istinadgâhını bulmuş olacaktır.

Tapu ve Kadastronun Umum Müdür-lüğüne getirilen Halid Ziya Türkkan Türkiye'de bu mesleki kendisi için aşk haline getirmiş bir mütehasıstır ve kendisiyle beraber heyecanlı çalışacak çok iyi arkadaşlara maliktir. Son hayırlı kararından dolayı hükümeti tebrik ederken mesleklerini sür'atle ilerleteceklerinde ve yükselteceklerinde şüphe olmayan Tapu ve Kadastro mensublarına da muvaffakiyetler temenni ederiz.

YUNUS NADI

Maarif Şûrası

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Şûraya memleketin muhtelif yerlerin-

den ve müesseselerinden yüz yirmi maa-

rifi iştirak etmektedir.

Çalışmalara tahsis edilen İsmetpaşa

Kız Enstitüsünde gerek şûrannın gerek ko-

misyona çalışmalar için icab eden ter-

tibat alınmıştır. Komisyona öğleden ev-

velleri 9 - 12 ve öğleden sonraları 14,30-

18 saatleri arasında çalışacaklardır. Ko-

misyona tetkikleri tamamladıkça hazırlanan

raporlar umumî toplantılarda müzakere

edilerek karara bağlanacaktır. Şûra çalış-

malarının sekiz on gün süreceği tahmin

olunmaktadır.

Kont Ciano'nun İspanyadaki

tetkikleri

Toledo, 16 (a.a.) — Ciano bu sabah

Alkazar kalesini ziyaret etmiş, müteaki-

ben katedralde yapılanâyinde hazır bu-

lunmuştur. İspanya Priması Kardinal Gu-

ay Toma, bu münasebetle söylediği nu-

tuktaki İspanyol - İtalyan dostluğunu sena-

ettikten sonra:

«Salibi, Latın denizinde İspanyol ve

İtalyanların omuzları üstünde yükseltece-

ğiz.» demiştir.

Ciano, saat 16,30 da tayyare ile Sevilya

hareket etmiştir.

Büyük davalar

Franko ve mihver

Yazan: LUCIEN ROMIER

Ahvale vâkif ve bilgili müellifler, yıldırım harbi nazariyelerine göre yapılabilecek yeni bir Avrupa harbinde, bu harbe girecek devletlerle milletlerin nelele katılmaları icab edeceğini rakamlar ve mutalâhalarla hesap ettiler. Bunlar, manevî gerginlik bertaraf, yalnız maddî noktai nazardan bile, en iyi hazırlanmış milletlerin dahi bu harbe uzun zaman dayanacağına mütereddid davranıyorlar. Çünkü yeni bir harb, gerek icabatı gerek gidişi bakımından, Büyük Harbe nazaran çok daha yıpratıcı bir mahiyet arzedecektir.

Harb zuhurunda, ihtiyar malzemesi bulunan devletler bile, birkaç hafta zarfında, düşmanın darbelerinden maada, bir de fevkalâde tahdidat rejimine tahammül etmek mecburiyetinde kalacaklardır. Erzak ve iptidai madde tedariki bahsinde, sulh zamanında bile son derece sıkı tedbirlerle idare edilen İtalya ve Almanya gibi memleketter, derin sefaletlere düşeceklerdir. Böyle olunca, iki sene süren dahili harb ve kıtal neticesinde gerek istihlal gerek vesait bakımından organî zasyonu tamamen kaybetmiş, menabii tükenmiş, kendisi bitab kalmış bir memleketin, böyle bir harbe atılmasına ne derir?

Budalalık despotizminin Avrupayı içine sürüklemesi muhtemel olan uçurum karşısında İspanyanın gösterdiği samimi temayülleri muhakeme edince, ilk akla gelen ve diğer bütün mülahazaların fevkiye çıkan düşüncesi budur. Hiçbir millet yoktur ki, yurdseverliğinin ve varlığını bütün kuvvetle sulhun lüzumunu, İspanya kadar hissetsin.

General Franko'nun, giriştiği işi idare tarzında bakarak, mizacı ve zihniyeti hakkında bir fikir edinmek mümkündür. Bu teşebbüs, bidayette akamete mahkûm gibi görünmüş; sonra, önceden düşünmüş olması mümkün bulunmayan türlü türlü mukavemetlere, güçlüklerle ve mânialara rağmen, şefin en ufak bir soğukkanlılık veya idarecilik noksanı ile gerek memleket hesabına gerek kendi partisi hesabına çok tehlikeli olabilecek beynelmilel ihtilâllar ortasında, yavaş yavaş inkişaf etmiştir. General Franko'nun bence meçhul olan diğer hususiyetleri ne olursa olsun, bu fevci hâdisat esasındaki vaz'ı onun çok azimkâr, nefisine hâkim, ne lâfa, ne de vaziyetlerin zahiri görünüşlerine kıymet vermeyen bir seciyeye sahip olduğunu göstermiştir.

Franko'nun davası ister takdire şayan ister tel'ine müstahak olsun, birçok noktalarından, Franko'nun karakterindeki ve zihniyetindeki bazı hususiyetler sayesinde zafere ulaşmıştır. İspanyol sefinin karakterindeki ve zihniyetindeki bu hususiyetler olmasaydı, Alman ve İtalyan yarı-dımlarının çok tehlikeli bir hale gelmesi bile tesisiz kalacağını söylemek, Almanlarla İtalyanların gösterdikleri bu muzaheretin kıymetini azaltmış olmaz. Yalnız bir şef değil, herhangi diğer bir kimsede, şahsiyeti fevci hâdiselerin ortasında uzun müddet yuvarlanmak neticesinde pişmiş ve sertleşmiş, ve bilhassa neticede muvaffak olmuşa, sonradan ne mizacı, ne de fikri reflekslerini değiştirebilir.

Maamafih şu nokta var: Faşist sevkulceşî plânlarını yapan bazı kimseler, belki de, muhtemel bir harb sahnesini garbi Akdenize ve İspanyaya naklederek, orta Akdeniz için bu tehlikeleri aştırmak istemişlerdir. Bu fikir, bazı taraftarlar kazanmışsa da Fransız - İngiliz tedbirleri sayesinde ve bir de İspanyol akılselimi sayesinde bunları şimdi kaybetmiştir.

Aynı zamanda, İspanyada münferid olarak sevkulceşî yapamıyacak olan Almanya, İspanya piyasasına sadece iktisadî ortaklık projesine avdet etmiştir ki, bu ortaklık, ordu tarafından kontrol edilmektedir.

Estonyada şiddetli yağmurlar

Tallin, 16 (a.a.) — Son derece şiddetli yağmurlarla dolu, Estonyanın şimal mıntakasında tahribat yapmış ve mühim hasarlara sebebiyet vermiştir.

Bir Vapurda yangın çıktı

Londra 16 (a.a.) — Colombo'da bulunan Narkua vapurunun mensub olduğu kumpanyaya gelen bir telgrafa göre, vapurda yangın çıkmış ve tayfadan üç kişi yanmıştır. 23 yaralı vardır.

Vapur 150 yolcu ile Londradan Avustralyaya gitmekte idi. Yolculara birşey olmamıştır.

Romada bir tramvay kazası

Roma 16 (a.a.) — Gar mahallesinin İstiklâl meydanında iki tramvay çarpışmış, 11 kişi yaralanmıştır.

İzmirde açılan çocuk Bahçesi

İzmir 16 (a.a.) — Vilâyetin yüz yoksul ve zavıf için Bucada tesis ettiği Çocuk Yuvası dün açılmış ve çocuklar bahçedeki binalara yerleştirilmişlerdir. Burada mektepler açılıncaya kadar doktor nezareti altında kalacak olan bu yavruların bütün eğlence ve istirahat ihtiyacıları temin edilmiştir.

Letonya Hariciye Nazırı

İtalyan Sefirine görüştü

Riga 16 (a.a.) — Letonya Hariciye

Nazırı, İtalyanın Riga sefirini kabul ede-

rek kendisiyle uzun müddet görüşmüştür.

Eski Çek Ordusu tasfiye ediliyor

Prag 16 (a.a.) — Alman makamları, muhtelif Çek ordusu teşekküllerinin temmuz nihayetle 1939 kânunuevvel nihayeti arasında tasfiyesine karar vermişlerdir.

Diğer taraftan, Çek Müdafaa Nezareti, 1 ağustostan itibaren eski Çek üniformasını menetmiştir.

Atlas Denizini sandalla geçen Sporcu

Londra 16 (a.a.) — Sunday Dispatch gazetesi yazıyor:

«55 yaşında Frank Edward Clark, 9 metrelik bir sandalla Atlas denizini geçmiştir. Clark bu mesafeyi bir ay üç günde katetmiştir.»

Çekoslovak askerî üniforması memnu

Prag 16 (a.a.) — 1 ağustos tarihinden itibaren eski Çeko-Slovak askerî üniformasının giyilmesi kat'i surette menedilmiştir.

Alman Torpidoları Rigada

Riga 16 (a.a.) — Letonya filosu kumandanı Amiral Spade, dün Riga'ya gelmiş olan dört Alman torpidosunun za-

bitlerine bir ziyafet vermiştir.

Bir Köyde Mezbahta yapıldı

İzmir 16 (a.a.) — Karşıyakadaki Örnek köyünde güzel bir mezbahta yapılmıştır.

Litvanyada grev

Kaunas, 16 (a.a.) — Kaunas'ın bütün inşaat ameli, ücretlerinin yüzde ellinispesetinde arttırılmasını isteyerek grev ilân etmişlerdir.

Hukuk İlmîni Yayma
Kurumunun ehemmi-
yetli bir hizmeti

Bu ilmi kurumunu bilmiyemiyiz yoktur, çok faal idare heyetinin yorulmaz gayretleriyle verdirdiği konferanslarla, devamli surette yaptığı neşri

Çin hikâyesi

Ayrılık

Seven - Heden'den

İmparator Chiu-Ching çoğalan cariyeleri için yeni pavilyonlar inşa edilmesini emretti. Hong-Ehou'ya kereste temin etmeleri için memurlar gönderdi.

Bir ay sonra dönen memurlar oradaki vali için yapılan köşkün modelini de göstermişlerdi. Vali, bunu göndermekle beraber yeni yapılacak pavilyonlar için en zeki ve mahir san'atkarlarını göndermişti. Model Majestenin huzurunda açıldı. Bu fevkalâde birşeydi. Köşkün saçakları kimemidleri, cami ve stokları da kristaldendi. Duvarları ziyayı üzerinde renk renk aksettiren yüzlerce küçük aynalarla işlenmişti. Ortada fildişinden bir karyola vardı. İmparator, bu modeli çok beğendi ve san'atkarları görmek istedi. Biraz sonra saray elbiseleri içinde Wang - Wen ve karısı göründü. Her ikisi de heyecan içinde İmparatorun önünde diz çöktüler. Genç kadının fevkalâde güzelliği İmparatorun nazarı dikkatini celbetti ve başını kaldırmamasını söyledi.

Siyah parlak gözleri, uzun kirpikleri, kuzguni saçları, ve bir alev gibi yanan yanakları, İmparatoru mest etti. Bu güzellik, sarayındaki hiçbir kadında yoktu. Gülerken ismini sordu.

Genç kadın, «Tung» diyerek mahcup ve titrek bir sesle cevap verdi.

«Kaç senedenberi evlisiniz?»

«4... Majeste.»

«Bu modeli yaparken zevcinize yardım ettünüz mi?»

«Evet Majeste...»

«Her ikiniz de hakiki ve kıymetli birer san'atkarsınız. Sizi sarayında alıkoymacağım.»

O günden sonra erkek sarayın baş san'atkarı, kadın da baş gözdesi olarak orada yerleştiler.

Aradan aylar geçti. İmparator genç kadını her zaman odasına çağırıyor ve uzun zaman yanında alakoyuyordu.

Güzel bir bahar günü idi. O gün Tung eflâton ipek kimonosu içinde bir Lotus (Nilüfer) çiçeği kadar güzel ve cazib görünüyordu. İmparator dayanıyarak ellerini tuttu. Kadın ürkek bir tavırla geri çekildi. Fakat bu kuvvetli kollardan kendini kurtaramadı. Gözyaşları içinde yalvardı:

«Majeste, sarayınızda size amade, güzel, binlerce cariyemiz var. Niçin beni kadınlık saffetimden ayırıyorsunuz? Yalvarırım size, beni bırakınız.»

Bu sözler İmparatora tesir etti ve gitmesine izin verdi.

Nihayet İmparator onu kendisine baş gözde yapmağa muvaffak oldu. Ondan başka kimseyi istemiyordu. Saraydaki diğer kadınlar çok geçmeden bunu öğrendiler. İmparatoru kendisine bağlayan bu kuvvetin karşısında âciz kaldıklarını anlayarak sustular. Kadına karşı içlerinde sarımsız bir kin beslediler. Birçok yalan yanlış dedikodular uydurdular. İmparator bunlara asla kulak asmayor ve gün geçtikçe Tung'u daha haris bir aşkla seviyordu.

Diğer taraftan kocası Wang bu uzun ayrılıktan kendini dünyada yapıyalız hissediyor ; ve melâkolik oluyordu. Zevcesini görebilmek için baş haremâgasına yalvarıyor; fakat bu mümkün olamıyordu.

Bir gün İmparatoru saraydan çıkarırken gördü. Kendini ayaklarının önüne atarak karısını serbest bırakması için yalvardı, ağladı, İmparator güldü ve:

«Zevceniz mahir bir san'atkardır. İmparatoru onu sarayında alıkoymacaktır. Yalnız kaldığımızı biliyoruz. Bunun için size sarayında hususi bir daire vereceğim. Burada sizi eğlendirecek birçok cariyeleriniz bulunacaktır.»

Wang, karısına karşı hiçbir zaman sadakatsizlik göstermemiştir. Hastalığı çö-

ğaldı. Bazan kâhkahalarla gülüyor. Bazan da saatlerce ağlıyordu. Karısını sayık layıp duruyordu.

İmparator bunu işittiği zaman yirmi bin altın vererek Wang'ı cenuba gönderdi. Cariyeleri de onunla birlikte gittiler. Fakat Wang orada bir aydan fazla duramadı. Saraya döndü. Haremâgasına geldiğini karısına bildirmeleri için birçok hediyeler verdi. İki gün sonra karısından bir mektub getirdiler. Kadın, kocasına daima sadık kaldığını ve kısa bir zamanda birbirlerine kavuşacaklarını yazıyordu.

Bu, Wang'ı çok sevindirdi. Zamanını çay salonlarında haremâgasından sarayın esrarengiz hikâyelerini dinlemekle ve arasıra kırlarda uzun gezintiler yapmakla geçiriyor, o büyük saadet gününün gelmesini bekliyordu.

Bir gün gene haremâgasile çay salonunda oturuyordu. Haremâgası ona yarın karısını getireceği müjdesini verdi. Wang sevincinden deliye döndü. O gece gözüne uyku girmedii.

Sabah olunca gölün kenarında çay salonunda karısını beklemeye başladı. Öğleden sonra haremâgası geldi. Halinde bir acı blik vardı. Wang ellerine sarılarak heyecanla sordu:

«Zevcemî getirmediniz? Nerede? Çabuk söyleyiniz?»

«Sakin ol, kardeşim. Anlatayım: Biliyorsun ki, zevcen İmparatorumuzun yüksek tevccühünü kazanmıştı. İmparator onu çok seviyor ve bir dakika bile yanından ayırmıyordu. Fakat dün akşam İmparator, onun en büyük düşmanı olan diğer bir cariyeye ile kendisi odasında görmüş ve çok müteessir olmuş...»

Gece bekçisi geceyarısı saray kapılarında birinin açık olduğunu farkına varmış... Biz de uykumuz arasında bir gürültü işittik. Fakat bunu açık kalan bir pencereden gelen gürültü olduğunu zannederek tekrar uykuya daldık. Bir saat sonra yardım isteyen bir kadın feryadı işittik. Uyandık. Telâş içinde herkes bir tarafa koşuyordu.

Nihayet açık kalan pencerenin semin zevcenin yatak odasının penceresi olduğunu gördük. İçeri girdik. Yatak bozulmuş, elbiseler, saç iğneleri bir tarafa atılmıştı. Derhal Majesteye haber verildi. Uzun arastırılardan sonra Tai-Yeh gölü üzerinde ince, kırmızı bir tülün yüzüğü görüldü. Bu tülü İmparatoru getirdik. Bu parçanın zevcene aid bir elbiseden koştugu anlaşıldı. Gölü araştırdık. Fakat onu bulmak mümkün olmadı.»

Wang sonuna kadar büyük bir sabırla dinledi. Fakat hikâyesinin sonunda deli gibi yerinden fırladı. Çılğın gibi:

«Sevgili karım, sevgili karım!» diyerek pencereye koştu ve haremâgasının yetişmesine meydan kalmadan göle atıldı, bir saniye içinde kaybolmuştu.

Ceviren:

M. N. Özerdim

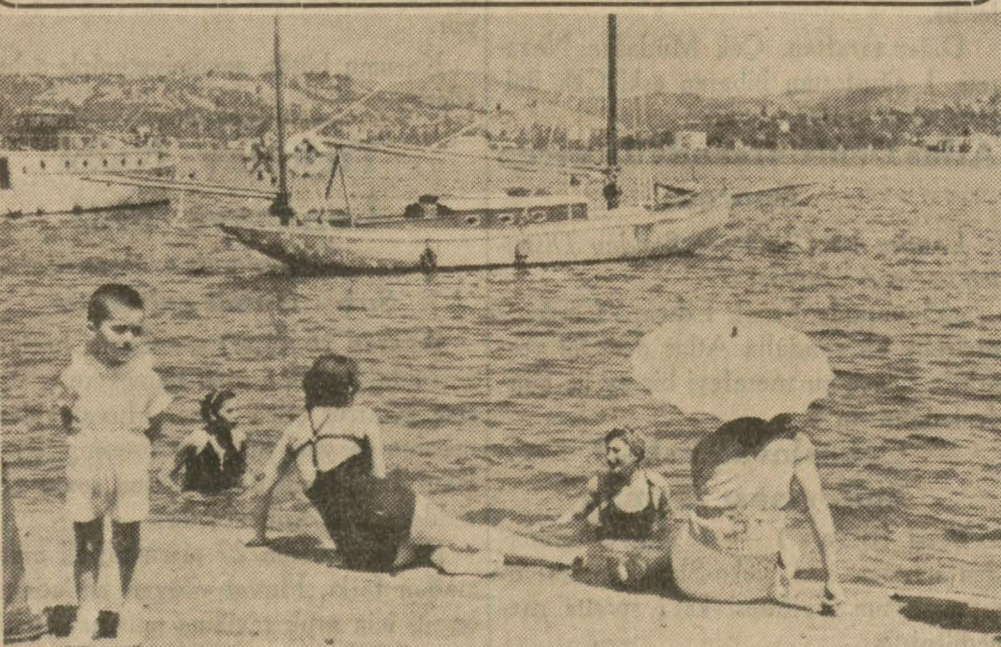
Zavallının saçları midyelere takılmış

Evvelki gün Halicede arkadaşı Ali ile denize giren ve daldıktan sonra su yüzüne çıkmıyan Azizin cesedi, dün bulunmuştur. Zavallının denize daldığı vakit, saçlarının midyelere takıldığı ve bu suretle boğulduğu anlaşılmıştır. Aziz saçlarının yarısından fazlası kopmuş bir halde bulunmuştur.

Dün de bir kişi boğuldu

Dün akşam, saat 19 da Küçüküsu kasrı önünde denize giren ve yüzme bilmediği halde işaret şamandıralarını geçen 22 yaşında Mazlûm isminde bir genç, boğulmuştur. Zabta tahkikat yapmakta dır.

Boğaza rağbet günden güne artıyor

Dün Bebek sahillerinde denize girenler

Uzun müddettenberi sıcak giden havaların dün büsbütün tahammül edilemeyecek bir şekil alması İstanbul halkının daha büyük bir tehlikele açık yerlere, deniz kenarlarına ve plajlara gitmesinde âmil olmuştur. Denilebilir ki seneler ve hatta haftalar geçtikçe İstanbullular hafta tatilinden istifadeyi daha iyi biliyorlar. Dün bilhassa Boğaziçi vapur iskeleleri, mütemadiyen vapurlar tahrik edilmesine rağmen, geçilemeyecek bir halde idi.

Beklele Küçüküsu arasında devamlı şekilde işlemeğe başlayan araba vapurları da çok rağbet görmüş, araba vapurları birçok binek otomobilini türüp getirmiştir. Küçüküsu ve Florya plajları dün çok kalabalık olmuştur.

Hasır iskelesindeki kanlı kavga

Suçlu hamalın muhakemesi son safhada...

Hasır iskelesinde çalışan iki hamal arasında çıkan kavgada, Hüseyin vurulmuş, Ali, bu suçun faili olmak üzere İstanbul ağırceza mahkemesine verilmiştir. Uzun müddettenberi devam eden ve muhtelif safhalar geçiren bu muhakemede, maznun genç, fail olduğunu inkâr etmemekle beraber, kendisinin Hüseyin hücumuna uğradığı, nefisini müdafaa zorunda kaldığı iddiasındadır.

Şimdi Sarıyer başkomiseri olan Fevzi mahkemede dinlenilmiş, bu tahkikata Müddeiumumî muavini Besim el koyduğundan, kendisinin tahkikatla doğru dan doğruya meşgul olmadığını söylemiştir. Maznun, kendisi karakola getirildiği zaman üstü başı yırtılmış, vücudü yaralı olarak içeriye girdiğini ileri sürerek «Beni ne halde görmüş? Söylesin!» deyince de, Fayzi «Üstü başı yırtıktı, lâkin yaralı değildin» şeklinde cevap vermiştir.

Hasır iskelesine yazılan müzekkereye gelen cevap, vurulan Hüseyinin hâdisesini iskelede çalışmadığı, çünkü izinli olduğu şeklinde idi. Maznun, buna karşı «Hüseyin çalışmıyordu ama, izinli değildi. O gün benimle dalaşmak maksadıyla çalışmaya gitmemiştir» diyerek, kolbaşıle hamalların ve Müddeiumumî muavininin şahid olarak mahkemeye çağrılmaları istediğinde ısrarla durmuştur. Mahkeme, yalnız Müddeiumumî muavini Besimin çağrılmasına karar vererek, evvelce ifade ve şimdi yazılı cevap alındığına göre, kolbaşıle hamalların çağrılması istediğini reddetmiştir. Şimdi bu safhayı geçiren davada, bu suretle şahid dinlenilmesi bitirilmiş olarak, muhakeme, müteale, müdafaa ve karar safhasına yaklaşmış bulunmaktadır.

Bir ihtilâs davası

Yüz lira almış, fakat makbuz kesmemiş!

Gümrük tahsilatı Vahti oğlu Mecdi aleyhindeki ihtilâs davasına aid muhakemeye İstanbul Ağırceza mahkemesinde devam olmaktadır. Mahkemede şahid olarak dinlenen Tahtakalede tüccardan Pol'un kâhibi Niko, maznunun mutaden Gümrük namına para tahsil ederek makbuz verdiğini, lakin günün birinde verilen yüz liraya mukabil makbuz kesmediğini, «şimdi yanımda makbuz yok, yarın sabah dükkâna getiririm» dediğini ve habuki sonradan dükkânın semtine uğramadığını söylemiştir.

Ne diyeceği sorulan maznun, «bir diyeceğim yoktur» demiş, sonra bu memurun salâhiyetinin hudud ve şümulüne dair İstanbul Gümrük Başmüdürlüğüne yazılan müzekkereye gelen cevap okunmuştur. Gelen cevabda, kat'i birşey denilebilmeden bu memur yedine verilen vesikada neler yazılı olduğunun bilinmesinde bağli olduğu, elindeki vesikannın, alacakların tahsili ve haciz konulması işlerinde zabıtanın muavenetini temin maksadile verilmiş olabileceği yazılmıştır. Mahkeme, bu tahsilatın memurîyet tarihine nazaran gümrük resminden şahsi zimmeterli tahsile salâhiyetli olup olmadığını araştırılmaktadır. Dolayısıyla gelen cevap kâfi görülmemiş, dosyadaki vesika sureti gönderilerek vâzih ve kat'i cevap alınması kararlaştırılmıştır. Muhakeme, şimdi bu cihetin tetkiki safhasındadır.

Eyüde bulunan cesed

Evvelki gün Eyüde Bahariye sahilinde bir fabrikannın rıhtımı önünde bulunan kadın cesedinin hüviyeti anlaşılmış, mesele, nazik ve esrarengiz bir şekil almıştır.

Bu cesedin Eyüde Dökmecilerde oturan Refika isimli kadına aid olduğu tespit edilmiştir.

İkinci kocasından büyük bir miras yiyen ve o vakittenberi dul yaşayan Refikanın birkaç gün evvel Saima isimli bir arkadaşıle beraber Eyüde deniz kenarında gezmeye çıktığı anlaşılmıştır. Bu arada iki arkadaşın bir gece eğlencesine gittiklerini ileri sürmeler de vardır.

Saima, henüz bulunamamıştır. Onun da boğulmuş olmasından endişe edilmektedir.

Cesedin üzerinde cebir ve şiddete delâlet edecek hiçbir iz, yara ve bere yoktur. Kadının boğularak öldüğüne ihtimal veriliyor. Maamafih neticeyi Morgen raporu aydınlatacaktır.

Cam ve ayna nakliyatı için...

Belediye, sırt hamallığının kaldırılmasından sonra cam ve ayna nakliyatında tesadüf edilen müşkülâtı nazarı dikkate alarak cam ve aynaların hususi surette tahtadan yapılmış arka sedyelerle taşınmasına müsaadeye karar vermiştir.

SİNEMA

Holivudda iki mühim şahsiyet

Yıldızlar, akıl hocaları Janes Fidlerin nasihatlerini tutmaya çalıştıkları kadar, fotoğraf muhabiri Dick Sarno'dan da korkarlar

Holivud'dan yazılıyor: Yıldızların akıl hocası!.. Garib bir unvan değil mi? Fakat bu bir hakikattir emin olun! James Fidler yarresmî şekilde bu ismi taşır. James Fidler 1919 senesinde sinema merkezine alâlede bir aktör olarak gelmiş ve birçok sessiz filimlerde James Marion namı altında muhtelif roller oynamıştır. Bir müddet sonra Rudolph Valentino, Wallace Reid, Gloria Swanson gibi o zamanın en meşhur artistlerinin reklâm ajanlığını yaptı. Şimdi de Holivud radyosunda haftada iki defa eğlendirici muhabeler tertib etmekte ve bu işten 3500 dolar gibi cüz'î (!) bir para kazanmaktadır. Fakat bu ücreti radyodan değil, muhabeleri arasında reklâmını yaptığı sabun fabrikatorlarından almaktadır.

James Fidler, aynı zamanda bütün Amerika gazetelerine ve mecmualarına Holivud ve yıldızlar hakkında yazılar yazmakta, bilhassa artistlerin hususi hayatlarındaki denizlikleri ele alarak onlara âlen' öğütler vermektedir. Misal olarak birkaç san'atkâra verdiği nasihatleri aynen nakledeyim.

Alice Faye: Sıhhatinize dikkat ediniz, sık sık doktorunuza muayene olununuz. Vaktile Jan Harlow'a da aynı nasihatini vermişim, dinlemedi, akıbetini gördünüz!

Greta Garbo'ya: Sade kendi seçtiğiniz değil, biraz da şirketinizin itibab ettiği senaryoları mevzu itihaz ederek film çeviriniz. Bugünkü muvaffakiyetinizi daha ziyade artırınız!

Bing Crosby'ye: Pek sallapatı giyinirsiniz, sık elbiseler yaptırmağa çalışınız!

Miriam Hopkins'e: Mensub olduğunuz kumpanyanın kâtiblerini kendi hususî mektublarını yazdırarak yoracağınız bir kâtib tutsanız çok iyi edersiniz!

Carole Lombard'a: Hakınızda birçok dedikodular yayılıyor, derhal evleniniz! (Carole bu nasihatini tuttu ve Clark Gable ile evlendi, biliyorsunuz.)

Martha Raye: Her gece sabahlara kadar barlarda, kabarelerde sırtmeyiniz! Jeannette Mac Donald ve Nelson Eddy'ye: Birlikte çok sık film çevirmeyiniz!

Lupe Velez'e: Mûcevherlerin ve elbiseleriniz için çok para sarfediyorsunuz, biraz iktisad yapınız! ilâh..

Fotoğraf muhabiri Dick Sarno'ya gelince bu zat, yıldızları, artistleri, Holivud'un ve Amerikanın diğer mühim şahsiyetlerini garib ve acayib vaziyette yakalıyorlar resimlerini çekmekle maruftur. O, adeta bütün mânalara yarıp aşarak haydut Al Capone'in nerede bulunduğunu ne zabta, ne hükümet, hiçbir kimse bilmediği sıralarda Dick onun tebdilî kıyafet etmiş bir şekilde ve son derece emin bir vaziyette gizli evinden çıkarken fotoğraflını çekmiş ve bu resim gazetelerde intişar etmiştir. Bunun üzerine Al Capone'un adamları onu tenha bir yerde yakalıyor öldürücüsüne döğmüşlerdi.

Keza, Lindbergh'in oğlunun katili Hauptmann'ın mahkeme salonunda hiç kimse farkına varmadan resmini çeken yegâne fotoğraf muhabiri de Dick Sarnodur.

Yıldızlara ise pek çok azizlikler yapmıştır. Janet Gaynor'un yorgunargın bahçesinde bir şezlongun üzerine uzanmış pozunu yakalamış ve mecmuaların birinde çıkan resmin altına şu satırları yazdırmıştır: «Beyaz perdede daima küçük

Aklil hocası Janes Fidler'in kendisini dinlemediği için öldüğünü iddia ettiği Jean Harlow

kız rolüne çıkıyorum ama, görüyorsunuz ki ihtiyarlamışım!»

Robert Taylor'u ise yazı masasının başında 1000 dolarlık kâğıd para destelerini sayarken pelikül üzerine tespit etmiştir.

Küçük Shirley Templ'in annesinden dayak yerken resmini almıştır.

Lionel Barrymore'un sokakta iki genç aşkın kendisine çarpıp geçmeleri yüzünden onlara çıkıştığını çekmiştir.

Joan Crawford'u makijajsız yakalıyarak o dakikada sıp diye makinenin düğmesine basmıştır, daha neler de neler!..

Bir iki satırla

★ Harry Baur, Jean Pierre Aumont ve Daniele Darioux'nün Terasulba ismi altında çevirdikleri film «Asi evlâd» ismi altında Londrada ayrıca ingilizce olarak çevrilmiş ve Terasulba rolünü Harry Baur oynamıştır. Jean Pierre Aumont'un rolü ise Antony Bushell'e ve Danielle Darioux'nün yazıfesi de Patricia Roc'a verilmiştir. İşin garibi, vaktile Amerikan filmlerinin en meşhur bir siması ve Janet Gaynor'un partöneri Charles Farrelle de bu kordelâda gayet küçük bir rol deruhde etmiştir.

★ Hindli çocuk artist Sabu, Londrada «Rüya» isminde yeni bir film çevirmiştir. Bu kordelâ baştan aşağıya renklidir, mevzuu İngiliz müstemlekelerinden birinde geçmektedir.

★ Yeni keşfolunan güzel sesli on üç yaşındaki artist Leni Lynn mensub olduğu stüdyonun hususi mektebinde diğer çocuk artistlerle birlikte ders görmeye başlamıştır.

★ Yıyanaal artist Hilde Krahl'in baş rolünü oynamakta olduğu «Mukaddes yalan» filminin diğer rolleri için Paul Dahlke, Otto Gebühr ve Olga Limburg angaje edilmişlerdir.

★ Berlinde Fransız edibi Balzac'ın «Peau de Chagrin» adındaki eserinden iktibas edilerek «Öldüren yalan» isminde bir film çevrilmiştir. Kordelânn baş rolleri Olga Çekova, Paul Dahlke, Hans Holt oynamaktadırlar.

İrene Dunne'in yeni filmi: Saadet!

İrene Dunne, Fred Mac Murray ile birlikte «Saadet!» isminde bir film çevirdi. Bu kordelânn mevzuu bir boksrörün zengin bir adamın kızını almak için sonsuz mücadelelere giriştikten sonra onunla evlenip de meşhur olmaya başlarken karısını ihmal etmeğe kalktığını, fakat çocukları olunca tekrar aile yuvasına avdet ettiğini hikâye etmektedir. Boksrörün Fred Mac Murray, zengin kızını da İrene Dunne temsil etmektedir. Boksrörün me-nejeri rolünü oynayan Charlie Ruggles de

eserde birçok tuhafıklar yapmaktadır. Charlie biliyorsunuz ki Amerikanın en sevilmiş komiklerinden biridir.

RA

Bu akşam

Türkiye Radyo Dalgası Uzun 1638 T. A. Q. 19,74 T. A. P. 31,70

12,30 Program 13,00 Memleket sa-oroloji haberleri program - Pl. 14 19,15 Türk müziği leket saat ayarı. berleri. 20,15 Kon 20,30 Türk müziği Hicazkâr peşrevi. kâr beste - Hicri - Hicazkâr şarkı - 4 - Keman takımı şarkı - Bekledim t Bey - Yürük sema 7 - Hicazkâr saz ve eserleri ve oyun 21,25 Neşeli plâkân rassa operetinin 1 Pl.) 22,00 Müzik Necib Asım) 23,00 raat, esham, tahvil borsası (fiat) 23,20 23,55-24 Yarınki pro

Operalar ve ope

21,35 Floransa; Ku 22,05 Roma; Musi 22,05 Lüksemburg;

Büyük konserler

16,05 Londra (Regi ve sair bestekâr 21,15 Londra (Regi man ve sair be

21,35 Limoges; Bach tekârların eser 21,40 Königsberg; Be in eserleri.

22,05 Saarbrücken; 2 eserleri.

23,20 Lüksemburg; 23,35 Viyana; Mozart

Oda musikileri

17,25 Varşova; Be 22,05 sair bestekârların 19,15 Droltvich; Sch

eserleri.

Solistlerin konser

16,20 Paris (182 - 16 17,05 Münih; İsviçreli lerli.

18,05 Beromünster; S 18,05 Brüksel II; Piyano 18,40 Prag; Piyano ile 19,30 Varşova; Muhtel 19,40 Doylanzender; 20,05 Leipzig; Solistler 23,25 Bohemya; Schu 23,35 Breslav; Piyano konserli.

23,35 Doyclandzenderi bestekârların eser

eserleri.

18,05 Beromünster; S 18,05 Brüksel II; Piyano 18,40 Prag; Piyano ile 19,30 Varşova; Muhtel 19,40 Doylanzender; 20,05 Leipzig; Solistler 23,25 Bohemya; Schu 23,35 Breslav; Piyano konserli.

23,35 Doyclandzenderi bestekârların eser

eserleri.

18,05 Beromünster; S 18,05 Brüksel II; Piyano 18,40 Prag; Piyano ile 19,30 Varşova; Muhtel 19,40 Doylanzender; 20,05 Leipzig; Solistler 23,25 Bohemya; Schu 23,35 Breslav; Piyano konserli.

23,35 Doyclandzenderi bestekârların eser

eserleri.

18,05 Beromünster; S 18,05 Brüksel II; Piyano 18,40 Prag; Piyano ile 19,30 Varşova; Muhtel 19,40 Doylanzender; 20,05 Leipzig; Solistler 23,25 Bohemya; Schu 23,35 Breslav; Piyano konserli.

23,35 Doyclandzenderi bestekârların eser

eserleri.

18,05 Beromünster; S 18,05 Brüksel II; Piyano 18,40 Prag; Piyano ile 19,30 Varşova; Muhtel 19,40 Doylanzender; 20,05 Leipzig; Solistler 23,25 Bohemya; Schu 23,35 Breslav; Piyano konserli.

23,35 Doyclandzenderi bestekârların eser

eserleri.

18,05 Beromünster; S 18,05 Brüksel II; Piyano 18,40 Prag; Piyano ile 19,30 Varşova; Muhtel 19,40 Doylanzender; 20,05 Leipzig; Solistler 23,25 Bohemya; Schu 23,35 Breslav; Piyano konserli.

23,35 Doyclandzenderi bestekârların eser

eserleri.

18,05 Beromünster; S 18,05 Brüksel II; Piyano 18,40 Prag; Piyano ile 19,30 Varşova; Muhtel 19,40 Doylanzender; 20,05 Leipzig; Solistler 23,25 Bohemya; Schu 23,35 Breslav; Piyano konserli.

23,35 Doyclandzenderi bestekârların eser

eserleri.

18,05 Beromünster; S 18,05 Brüksel II; Piyano 18,40 Prag; Piyano ile 19,30 Varşova; Muhtel 19,40 Doylanzender; 20,05 Leipzig; Solistler 23,25 Bohemya; Schu 23,35 Breslav; Piyano konserli.

23,35 Doyclandzenderi bestekârların eser

eserleri.

18,05 Beromünster; S 18,05 Brüksel II; Piyano 18,40 Prag; Piyano ile 19,30 Varşova; Muhtel 19,40 Doylanzender; 20,05 Leipzig; Solistler 23,25 Bohemya; Schu 23,35 Breslav; Piyano konserli.

23,35 Doyclandzenderi bestekârların eser

eserleri.

18,05 Beromünster; S 18,05 Brüksel II; Piyano 18,40 Prag; Piyano ile 19,30 Varşova; Muhtel 19,40 Doylanzender; 20,05 Leipzig; Solistler 23,25 Bohemya; Schu 23,35 Breslav; Piyano konserli.

23,35 Doyclandzenderi bestekârların eser

eserleri.

18,05 Beromünster; S 18,05 Brüksel II; Piyano 18,40 Prag; Piyano ile 19,30 Varşova; Muhtel 19,40 Doylanzender; 20,05 Leipzig; Solistler 23,25 Bohemya; Schu 23,35 Breslav; Piyano konserli.

23,35 Doyclandzenderi bestekârların eser

eserleri.

18,05 Beromünster; S 18,05 Brüksel II; Piyano 18,40 Prag; Piyano ile 19,30 Varşova; Muhtel 19,40 Doylanzender; 20,05 Leipzig; Solistler 23,25 Bohemya; Schu 23,35 Breslav; Piyano konserli.

23,35 Doyclandzenderi bestekârların eser

eserleri.

18,05 Beromünster; S 18,05 Brüksel II; Piyano 18,40 Prag; Piyano ile 19,30 Varşova; Muhtel 19,40 Doylanzender; 20,05 Leipzig; Solistler 23,25 Bohemya; Schu 23,35 Breslav; Piyano konserli.

23,3

Sanat ve hayat

Picasso'nun Reich ve sanat

NURULLAH BERK

Picasso'nun Reich ve sanat... Almanya san'atı mu-
etmiş olan hâdisele-
in alâkasını çekmiş oldu-
roblemlerin, velev sathî bir
göden geçirilmesi için
larda onları ihmal etmek
cü Reich hükümetinin gü-
arı, aynı zamanda dünya-
hasındaki icraatı, dünya-
üzüğü (san'at muhitleri tarafın-
ret, çok zaman da insanla-
tır. Gerek bunun, gerekse
sebebiyet verdiği görül-
Nazi Almanyasının bir
san'at sahasında tatbik et-
nahiyetini kısaca anlatmak

Picasso'nun bir tablosu

gid ediyor - plâstik san'atların bir asra yak-
m bir zamandanberi gururlandığı yeni
buluşlar, ancak delilere, budalalara, has-
talara dejenerelere hitab edilecek bir
takım hezeyanlardır. Hakiki san'atkar
serbest olan mahlûk değil, siyasi cereyanlar
ve içtimai ideolojilerin hizmetinde bir
propagandacıdır.

Bu muazzam meseleye en sathî bir şe-
kilde bile dokunmak imkânsızlığı karşı-
sında yalnızca şunu kaydedeyim ki, an-
cak zaman, müstakil san'at ile drije san'at
arasındaki farkları bize gösterebilir. San-
at tarihi, serbest ilhamın bahçelerinde ne
gibi çiçekler yetiştiğini bize göstermiş-
tir. Bazı müfekkireler, bu çiçeklere zehir-
li nazarle bakabilirler. Fakat dünya, or-
duşatılmış san'atın yeni dehşetini hen-
üz beklemez. Totaliter rejimlerin
san'at faaliyetine vermek istedikleri yeni
istikamet, binlerce propaganda eserine
karşı, bizatihi san'at kıymetleri taşıyan bir
şeheserle mahsullenmemiştir. Temenni edelim
ki III üncü Reich haklı olsun, ve mede-
niyete yeni büyük eserler kazandırsın. O
zamana kadar biz, san'ate gem vurula-
mayacağı kanaatini beslemekte hür ve ser-
bestiz. O zamana kadar biz, Nasyonal -
Sosyalizm Almanlarından ziyade, eski
Almanlara inanacağız. Dâhiye hitaben
Schiller diyor ki:

«O dann gehe du hin in deiner köstlichen
Unschuld,
Dich kann die Wissenschaft nichts lehren.
Sie lerne von dir!
Jenes Gesetz, das mit ehernem Stab den
Sträubenden lenket,
Dir nicht gilt's. Was du tust, was dir gefällt,
Ist Gesetz...»

«Lâhi masumiyetle, yürü, sen ki hiç
bir şey öğrenmeğe muhtak değilsin. İlim,
senden öğrensün! İtaat etmek istemiyeni-
runc değneğile idare etmek isteyen ka-
nun, senin için muteber değildir! Senin
kanunun hareketin, zevkindir!»
Ve Goethe diyor ki:

«Es gibt keine patriotische Kunst und
keine patriotische Wissenschaft. Beide ge-
hören, wie alles hohe Gute, der ganzen
Welt an.»

«Vatanperver bir san'at, vatanperver
bir ilim yoktur. Yüksek olan her faaliyet
gibi, biri de, öteki de bütün dünyanın ma-
ludurlar.»

Nurullah BERK

Bir kadın tarafından
kaçırılan çocuk

Yalovada müteakid doktor Muhiddi-
nin oğlu, bir kadın tarafından esrarengiz
bir şekilde kaçırılmıştır.

Doktor Muhiddinin evine bundan on
beş gün evvel isminin Emine olduğunu
söylüyor yaşlıca bir kadın gelmiş, kızı-
na koca, oğluna da gelin bulacağı baha-
nesile bir müddet evde misafir kalmış-
tır. Emine bu arada civar köylerden bi-
rinde oğluna kız bulduğunu söylüyor
o köye gitmek üzere hareket ederken
Muhiddinin on iki yaşında oğlu Fikreti
de beraber almış, çocuğu Yalovadan tek-
rar geçerken bırakacağını söylemiştir.

Aradan bir hafta geçtiği halde ne ka-
dın, ne de çocuktan bir haber çıkmı-
mıştır. Ayrıca evde bazı kıymetli eşya-
nın da çaldığı görülmüştür. Meseleye
el koyan zabta araştırmalar apmakta-
dır.

Apartmandan düşen taş

Mecidiye köyünde Taşocağı sokağın-
da oturan Vecdi, Yüksekaldırında,
Hendek sokağında geçen bir den-
bire gökten haceri semavi iner gibi baş-
ına beş, altı kiloluk bir taş düşmüş, a-
damcağız, oraya yıkılıp kalmıştır. Ağır
yaralı olan Vecdi hastaneye kaldırılmış
ve bu taşın nereden düştüğü araştırıl-
mıştır. Tahkikat, bu işin oyun yapmak
istiyen birkaç yaramazın marifeti ol-
duğunu, taşın bir apartmandan atıldı-
ğini göstermiştir. Tahkikata devam e-
diliyor.

İktisadî hareketler

İnhisar maddelerinde
ucuzluk

İnhisarlar bütçesinin Büyük Millet
Meclisinde müzakeresi yapılırken söz
alan hatiblerden ekserisi, İnhisar mad-
delerinin daha fazla ucuzlatılması mevzu-
u üzerinde durmuşlardır. Hayatın ucuz-
latılması için hükümet, tetkikler ve
hazırlıklar yaparken ön plânda gene İnh-
hisar maddelerinin halka ucuza satıla-
rak bunun yapılacak harekete bir baş-
langıç temin etmesi ciheti gözönünde
tutulmaktadır. Gümrük ve İnhisarlar
Vekâleti bu harekete daha evvelden
başlamış bulunmaktadır.

Evvelce bu yolda atılmış olan adımlara
zamimeten bilhassa şu aylarda istih-
lak miktarı çok, fiatları da o nisbette
yüksek olan birayı ucuzlatmak için tet-
kikler yapıyor.

İnhisar Vekâletinin bu ucuzlatma ha-
reketini diğer İnhisar mamulâtı üzerinde
de tecrübe edeceğine şüphesiz buluyoruz.
Bilhassa, biradan sonra asıl is-
tihlakî bütün memleketi gamil, binaen-
aleyh fiati da kütleyi daha geniş mik-
yasta alâkadar eden tütün, şarab ve tuz
gibi maddelerin ucuzluğu da temin edile-
bilirse, hayatın ucuzlaşmasına doğru en
büyük hamle yapılmış olacaktır.

İnhisar maddelerinin fiatlarında ya-
pılacak tebeddülün her şeyden evvel
devlet gelirini alâkadar ettiği, bu itti-
barla çok hassas davranmak iktiza ey-
lediği muhakkaktır. Yanlız atılacak bir
adım, gerek müstehlik, gerekse devlet
bütçesi için fena netice verilebilir.

İnhisar maddelerinde yapılacak ucuz-
latma hareketinin kademe kademe ve
evvelâ geliri en az olan tabakanın istih-
lak ettiği maddelerden başyarak yürü-
tülmesi kabilidir.

Meselâ; senelerdenberi bir köylü si-
garası meselesi vardır. Evvelce kasaba-
larda satılması memnu olan bu ucuz ve
iyi kaliteli sigaranın kasabalara girme-
mesi için yapılan bütün mücadeleler bo-
şa gitmiş ve nihayet yalnız Ankara, İst-
anbul ve İzmir müstesna, yurdun her
yerinde bu sigaranın satışı serbest tutul-
muştur. Bu, niçin böyledir? Neden bu üç
şehirde köylü sigarası satılmaz?

Eğer köylü sigarasının şehirlere gir-
mesi ismine yakıştırılmıyorsa - ki böy-
le bir şey düşünüldüğü zannedilemez -
başka bir isimde ucuz ve iyi kaliteli bir
sigara çıkarılmamızı? Meselâ, «işçi si-
garası» gibi...

Böyle bir sigara, işte bütçesi için si-
gara parası ağır olan geliri az sınıf için
geçim hafifliği verecek bir vasıta olu-
verir. Böyle bir vaziyetin İnhisar gel-
rini azaltmaktan ziyade çoğaltacağı mu-
hakkaktır. Çünkü, geliri kâfi gelmeyen
halk, ya sigarayı istediği nispette istih-
lak edemiyor, yahut kaçağa başvuruyor.

Halkın rakıya tercihi temenni olunan
şarab ve hele likörün bugünkü fiatları-
nın yüksekliği inkâr olunamaz. Bu her
iki İnhisar maddesinin fiatının da in-
dirilmesinin kabul olduğu şimdiki kadar
yapılan müteaddit tetkiklerle anlaşıl-
mıştır. Fakat el'an bu hususta fill bir
harekete geçilememiştir. Bugün ucuz
gibi görünen tuzun dahi daha ucuza sa-
tılması, hayatın ucuzlaşmasında mevki
alacak bir amil olacaktır.

Yeni ve faal İnhisar Vekilimizin bu-
tün bu noktaları kısa bir zamanda kuv-
venize çıkarmacağı muhakkak gö-
rülüyor.

F. G.

Gemlikte bir zeytin borsa-
sına lüzum var

Bursa (Hususi) — C. H. Partisinin ko-
grelerinde geçen ve genel sekreterlik
delâletile Ticaret Vekâletine bildirilen
bir teklif vardır: Gemlikte bir zeytin
borsası tesisi hakkındaki bu teklif üze-
rine Vekâletle vilâyet arasında cereyan
eden muhabere alâkadarlarca muhtelif
kanallardan bu meselenin tetkik edil-
diğini göstermektedir. Varılan neticeye
göre, yılda azami olarak Gemlik 20, Or-
hangazi 10, Mudanya 10 ki ceman 40
milyon kilo yağlık ve salamuralık zeytin
istihsal etmektedir. Bu notlara nazaran,
Gemlikte 700 bin liralık yağlık, 1 mil-
yon 300 bin liralık salamuralık, Orhan-
gazide 35 bin liralık yağlık, 650,000 liralık
salamuralık, Mudanyada da 350 bin li-
ralık yağlık, 650 bin liralık salamuralık
zeytin ki, tahminen 4 milyon liralık alım
satım yapılmaktadır.

Orhangazinin coğrafi vaziyet ve ya-
kınılık itibarile zeytin pazarı Gemlikte
tesis edilmiştir. Bu satış miktarının 2
buçuk milyon liralık kısmı Gemlikte ce-
reyan etmektedir. Buna nazaran, Gem-
likte bir zeytin borsasının tesisi halinde
formüllerine göre, 16 bin liralık bir irad
temin edecek ve gene ihtiyaca kâfi bir
kadro dahilinde 4820 liralık bir masrafla
borsa işlerini tedvir edecektir.

Bu irad ve masraf her türlü şartlar i-
çerisinde daima garanti edilebilen bir
miktar sayılmakla Gemlikte bir zeytin
borsasının tesisi lüzumu kat'iyen sabit
olmuş ve müstahsilin mahsulünü kıy-
metlendirmesi ve tam ölçülür bir piyasa
içinde satışın garanti için açılması su-
retile dileğin yerine getirilmesi takarrür
etmiştir.

Dış memleketlere dair tetkikler
İngilizler ne okurlar?

Yazan: HIKMET CEMİL

Yüz sene evvel İngilterede okuyucu
zümresi nispeten mahduddu. Zaten edebî
eserlerin adedi de pek azdı. Okumağa
karşı alâkasız duran ve ekseriyeti teşkil
eden kütlenin, bu okuyucu zümresine il-
tihak edebilmesine bütün geçen asır zar-
fında cereyan eden içtimai ve iktisadî
hâdiseleler yardım etmiştir: Nüfusun art-
ması, ilk ve orta tahsilin genişlemesi, ça-
lışan halkın gitgide muntazam ve muay-
yen bir istirahat devresine kavuşması ve
nihayet hayat seviyesinin yükselmesi bu
hâdiselere misal olarak gösterilebilir. Di-
ğer taraftan kitablara mevzu temin edile-
bilecek birçok yeni sahalarda da meydan
gelmesi okuma merakını artırmış ol-
duğu gibi kitabcılık sahasında beliren
reklamçılığın da bu vadideki tesiri asla
inkâr edilemez.

Halk eski skolâstik veya klâsik tahsil
tesirinden uzaklaştıkça zevklerde tenev-
vüleri hasıl oldu. Her ihtisas sahasında
vücut getirilen yenilikleri, keşifleri halk
kendi diline okutmağa gaye edinen yeni
bir nevi yazıcı zümresi meydana geldi.
Bu nevi yazıcılar zamanımızda da
bulunmaktadır.

Büyük Harb garb cemiyetini zaten
sarsmağa hazır bulunmakta olan kuvvet-
lerin hareketini tesir etmiştir. Harb so-
nunda her memleketin muharrirlerinin de,
okuyucularının da zevklerinde ehemmi-
yetli bir değişiklik vücut geldi. O za-
mana kadar müesses olan ölçülerin altüst
olması ve sinirlerin geçirdiği buhranlar
gerek san'ata gerekse şüre fazlacı tesir etti.
Diğer taraftan fikir san'atlarında devam
edelmis olan istikrarı hem içinden hem
de dışarıdan vaki olan hücumlar da
müessir oldu. Meselâ psikoanalizin şa-
yanı hayret nazariyeleri, şairlerle san-
atkarların beşer fikri hakkındaki düşün-
celerini altüst eden yeni esaslar vazetti.

Bu fikirlerin tesiri altında edebiyatçı-
lar sefaflarının yazmış oldukları eserlere
yeni bir görüş ziyvesinden bakmağa
başladılar. Gördüler ki kendi heyecanları
ve fikirlerini ifade etmek için an'a-
nevi tarzlar artık kâfi gelmiyor. Binaen-
aleyh hem lisan hem de yeni edebî tarzlar
ve şekiller peşinde koşmağa başladılar.
Giriştikleri bu yeni tecrübeler ekseriya
eski olan herşeye isyan etmek yolunda
tecelli etti; o derecede ki okuyucu ek-
seriyetinin bu yenilikleri aynı derecede
bir sür'atle takib edememesi dolayısıyla
şürelâkaları azaldı.

Bu yeni fikirlerin ve bilgilerin tesirinde
kalan yalnız şiir değildi. Modern ruhi
nazariyeler romanda da tesirini gösterdi.
Ekseriyet itibarile bu yeni tesirler ecnebi
muharrirler vastasıyla memleketi girdiği
halde mühim denilecek derecede orijinal
bir İngiliz mektebi de meydana geldi. Bu
mektebi başlıca temsil edenler D. H.
Lawrence, Aldous Huxley, Virginia
Woolf ve İrlandalı James Joyce'dir.

İngiliz romanının on dokuzuncu asır-
daki mühim inkişafına rağmen bugün İngil-
terede roman bir yazı san'atı nevi ola-
rak ikinci plânda nazarı itibara alınmak-
tadır. Bu hal netice itibarile İngiliz oku-
yucularının okuma zevkini gayet kolay
bir surette tatmin edilir bir vaziyete ge-
tirmiştir. İngiliz roman şeklinin arasında
dünya edebiyatına yayılmış olduğu za-
manlar da olmuştur. Meselâ on sene ka-
dar evvel umumî surette rağbete mazhar
olmuş harb romanları İngilterede başla-
mıştır. Diğer taraftan daha şümulü bir
roman tipi teşkil eden cinaî polis roman-
larından ise, pek edebî bir kıymet arz-
medikleri için burada bahsetmeyeceğiz.

Yeni bir takım tecrübeler rağmen İngil-
terede romanın birçok teamüllerle mu-
kayyed olduğunu yukarıda söyledik. Ma-
hiyet itibarile bilhassa tiyatro daha ziyade
de muhafazakâr olmağa mecburdur. Ger-

çi tiyatroculuk san'atını ve tiyatro adedi-
ni tahdid eden kanunî kayıdların çoğu
19 uncu asır iptidalarında kaldırdı. Fak-
kat bu kayıtlar İngiliz tiyatrosunu bugün-
kü hafif komedi derecesine indirecek ka-
dar uzun müddet devam etmişti. Tiyat-
ronun büyük bir mikyasta canlanabilmesi
için hiçbir zaman kâfi derecede müsaide
şerait hasıl olmadı.

Tiyatroda tecrübe pahalya mal olan
bir iştir. İngilterede ise devlet tiyatroya
asla mali yardımda bulunmamıştır. Di-
ğer taraftan gerek içtimai ihtiyaçları de-
ğiştirmek gerekse tiyatronun sathî bir eğ-
lence olduğu hakkındaki fikirleri söküp
atmak meselesi kolay bir iş olmamıştır.
Harbden evvel birçok meşhur İrlandalı
muharrirlerin yardımıyla tiyatroya İngiliz
hayatındaki hakiki mevki vermeğe mü-
teveccih bulunan mühim bir hareket baş-
landı, lakin harb sonrası yılları böyle
bir harekete müsaide şartları temin edem-
di. Diğer taraftan sinema hem maksad
hem de iktisadî ehveniyet itibarile büyük
bir rakib kesilmişti.

Maamafih tiyatro sahasında bir inkı-
lâb âlâmetleri görülüyor değildir. Köy-
lerde olsun, kasabalarda olsun içtimai ha-
yatın inkişafı tiyatroculuğun tekrar can-
lanmasını tevdi etmektedir. Mahalli is-
matör tiyatro teşekküllerinin adedi ise
hiçbir zaman bugünkü kadar çok olma-
mıştır. Bu tekrar canlanış muhakkak ki
tiyatro eserlerinde daha ziyade sadeliğe
ve samimiliğe sebep olacaktır. Elyevm
işgal sahaları bilhassa satirik tiyatro ol-
an genc temsilciler vardır ki bunların ifa
ettikleri hizmet pek mühimdir.

Muhayyile edebiyatı müşkül anlar
yaşamakta iken vakıalar edebiyatı hiçbir
vakit bugünkü derecede inkişaf etmemiş
ve yayılmamıştır. Kısacası bugün kütle-
nin okuma talebi öğretici sahalara müte-
veccih bulunmaktadır. Hayat seviyesinin
yükselmesi, mesai harici vakitlerin artma-
sı ve tahsilin çoğalması işte en çok bu sa-
hada semereler vermiştir. Bütün bu amil-
ler, zamanların karışıklığının tevdi et-
tiği endişenin neticesinde insanlarda hasıl
olan merak da ilâve edilecek olursa, öğ-
retici eserlere karşı olan talebin niçin bu
derece artmış olduğu anlaşılır.

Meselâ tarihî kitabların satışındaki
yükseklikte şaşılacak birşey yoktur. Bu
hal ilmi tebeddü sevkile hasıl olmuş de-
ğil, belki dünyada bugün mevcut olan
karışıklık ve anarşinin sebeplerini anly-
bilmek kasdile meydana gelmiştir. Bi-
yoğrafi kitabları için de vaziyet aynıdır.
Zira okuyucu külenin tarihle en kolay ve
en cazib bir surette ülfet edebilmesi
bu cins kitabları okumakla kabilidir. Harb
sonrası İngilteresi ile harbden evvelki İngil-
terede arasında okuma bakımından asil
farkı teşkil eden siyasi, iktisadî ve bey-
nelmül minasibetlere dair olan kitabların
sürümündeki fazlalıktır.

Halkın «öğretici» kitablara karşı gös-
terdiği rağbet nasıl tatmin edildi? Başlıca
üç suretle:

1 — Kitab alamyacak iktidarda olanlar
için meccani ve umumî kütübhaneler
tevis edildi ve çoğaltıldı.

2 — Nâşirler ve kitabıcılar kitab başına
az kazanmak siyasetini tuttular, bu
suretle satışları yüzbinlere çıktı.

3 — Bir de birçok kitab cemiyetleri
meydana geldi. Bu cemiyetlerin azaları
her ay hiç olmasa bir kitab almağa ta-
ahhüd ederler. Alınacak kitabı bir heyet
seçer ve kitabı da muayyen bir miktar
satacağından emin olduğu için fiatında
bir tenzilât yapar. Lâkin bu nevi cem-
iyetler bir dereceye kadar okuyucunun
istiklâline müdahale ettiği için fazlacı bir
rağbet görmedi.

Mersin muallimlerinin Hataya yaptıkları seyahat

Mersin Muallimleri Antakya'da

Mersin (Hususi) — Mersin muallimleri 63 kişilik bir kafile halinde
Kültür Direktörü Şefik Ergündüzün başkanlığında Hatay'a seyahat
yapmışlar ve Antakya'da 5 Temmuz bayramında bulunmuşlardır.
Hatayın ana vatana ilhakından sonra Hatayın ilk ziyaretçi öğretmenleri
bu öğretmen kafilesi olduğu için kendilerini bahtiyar telâkiki etmektedirler.

İLİM KÖSESİ
İHTİRALAR, KEŞİFLER

Kolloidlerin tatbikatı

Kolloid kelimesini işittığımız zaman gö-
zümüzün önüne su, cam veya hava gibi
mütecânis bir vasıtada istif edilmiş veya
hareket etmekte olan milyonlarca zerrelere
gelir.

Şimdi kolloid'ler âlemine bir seyahat yapalım.
Kolloide misal olarak hava içinde
danseden su zerrelere yani bulutu alalım.
Birbirine çarpan zerrelere bazan bir-
birine yapışır; pencere camından aşağı
akan yağmur damlalarının birbirine yapış-
tıkları gibi, Rakid havada bulutun bir-
birine çarpan zerreleri büyüyecek yağ-
mur damlarına inkişaf eder. Bu ağır
damlalar havada yüzemeyip düşerler.
Su zerrelere birbirine yapışmağa mâni
olacak bir zarfa büründüğünü farzedsek,
bu zerrelere birleşip yağmur damları
teşkil edemezler. Şehirler üzerindeki kara-
sisler ve bunların uzun sürmeleri sebebi
bu suretle izah edilebilir. Kömür yakan
bacalardan çıkan dumanın havi olduğu
kurum ve yağ kılları su zerrelere kap-
layıp bunların birbirine yapışmasına mâni
oluyor. Bu suretle bunların ne yağmur
damları teşkil etmelerine ve ne de buhar
haline geçmelerine müsaade edilmiyor.

Bu halde diğer maddeler kolloidlere is-
tikrariyet bahşediyor. Böyle olmasa bir-
birine çarpan kolloid'ler birleşerek dibe
çöküyorlar. Tıpkı bir havuzdaki ince kum
tanecikleri gibi. İngilterede olduğu gibi sis-
ler pek hoş giden şeyler değilse de bazı
işlerde kolloid'lerin müstakar olması iste-
nebilir. Bunun en canlı misali ekmeğindir.
Ekmeğin içi birbirlerine su ile bağlanmış
kolloid'ler nişasta zerrelere mürekkep
yumuşak sünger gibi bir maddedir. Bir
müddet sonra bu kolloidal zerrelere bir-
birine yapışarak büyük zerrelere halini a-
lir ve kolloid de elâsitiesini kaybeder;
yani ekmeğe bayatlar. Ekmeğin bayatla-
ması kurumasından değil, belki kolloidal
yapıdaki değişiklikten ileri gelir. Yağ ve
kuru ekmeğeki su miktarı hemen hemen
birbirine müsavidir. Ekmeğin veya pasta-
ların bayatlamasının önüne geçmek için
ne yapmalı? Bunların kolloidal zerre-
lerini birbirine birleşip katı nişasta zer-
releri teşkil etmelerine karşı koyacak zarfa
büründürülmelidir. Bunun için de hamu-
ra tereyağ veya süt gibi yağlı madde koy-
malız. Yağ, nişastanın kolloidal zerre-
leri etrafında bir yağ kılı teşkil edip bun-
ların birbirine yapışmasına mâni olur. Ev-
kadınlar yaptıkları hamur işleri veya pasta-
lara fazla yağ koymakla bunların kolay
bayatlamasının önüne geçerler. İyi
tatlıların uzun müddet dayanması sebebi
budur.

Prof. Salih MURAD

Adana'da yapılacak
yeni hâl

Adana (Hususi) — Bundan beş, altı
yıl önceye kadar şehrimizde sebze, mey-
va, et ve satış yerleri çok iptidai bir vaz-
iyete idi. Belediye, bu çirkinliği kal-
dırmağa karar verdi. Siptilli mevkiinde
muntazam bir sebze, meyva ve balık sat-
ış yeri yaptırdı. Kasabaları da aynı mev-
kiye ayrı bir yere topolyarak temiz ve
sıhhi bir vaziyete soktu.

Ancak, Adananın genişliği ve dağı-
nıklığı, bütün halkın et ve sebze ihtiyacı-
nı aynı mevkiye temin etmesine müsaide
olmadığı ve binaenaleyh şehrin diğer
semtinde de başka bir hâl yaptırmak
icab ettiği için bu hususta tetkikat ya-
pılmış ve teşebbüsata girişilmişti. Bu-
nun neticesi olarak şehrimizin Kaleka-
pı mevkiinde Evkaf idaresine aid ar-
salar üzerinde 15 dükkânlık yeni bir hâl
yapılması için Belediye ile Evkaf ara-
sında mutabakat hasıl olmuş ve icab
eden plan ve projeler de hazırlanarak
Nafia Vekâletine gönderilmişti.

Nafia Vekâletince tasdik edilen bu
plân şehrimize iade edilmişse de Evkaf
idaresile Belediye arasında yapılan
temas neticesinde plânda bazı tadilatla
lüzum görülünce ve muaddel plân tek-
rar Nafia Vekâletine gönderilmişti.
Bu muaddel plânın tasdik mütea-
kib hâlin inşaatına başlanacak ve şeh-
rimiz böylece modern bir müesseseye ka-
zanarak halkımız da büyük bir ihtiyac-
dan kurtulmuş olacaktır.

Eğirdir köylerinde bir cinayet

Eğirdir (Hususi) — Buraya bir buçuk
saat mesafede Çay köyünde çok feci bir
cinayet işlenmiştir.

Kocadere değirmeninde değirmenci -
lik yapan Muhiddin Kaynak adında bir
adamın, genc ve güzel karısı Fatmayı bir
senedenberi gizlice sevmekte olan Meh-
med Ali, Fatmanın da teşvik ve parma-
ğile aynı köyde oturan Ahmede 20 lira
ile bir buzağılık inek vererek Muhiddini
akşam yemeği yerken öldürtmüşlerdir.
Bu feci ve çirkin hâdiseyi haber alan
jandarmamız derhal mahalli vak'ya git-
miş, suçluları on iki saat zarfında mey-
dana çıkararak yakalamış ve Adliyyeye
teslim etmiştir. Bu acıklı hâdiseye köyde
ve kazada haklı bir teessür ve nefret ve
yandırmıştır.

Çin hikâyesi

Ayrılık

Seven - Heden'den

İmparator Chiu-Ching çoğalan cariyeleri için yeni pavilyonlar inşa edilmesini emretti. Hong-Ehou'ya kereste temin etmeleri için memurlar gönderdi.

Bir ay sonra dönen memurlar oradaki vali için yapılan köşkün modelini de getirmişlerdi. Vali, bunu göndermekle beraber yeni yapılacak pavilyonlar için en zeki ve mahir san'atkarların göndermişti. Model Majestenin huzurunda açıldı. Bu fevkalâde birşeydi. Köşkün saçakları kimemidleri, cami ve stokları da kristaldendi. Duvarları ziyayı üzerinde renk renk aksettiren yüzlerce küçük aynalarla işlenmişti. Ortada fildişinden bir karyola vardı. İmparator, bu modeli çok beğendi ve san'atkarları görmek istedi. Biraz sonra saray elbiseleri içinde Wang - Wen ve karısı görüldü. Her ikisi de heyecan içinde İmparatorun önünde diz çöktüler. Genç kadının fevkalâde güzelliği İmparatorun nazarı dikkatini celbetti ve başını kaldırmaması söyledi.

Siyah parlak gözleri, uzun kirpikleri, kuzguni saçları, ve bir alev gibi yanan yanakları, İmparatoru mest etti. Bu güzellik, sarayındaki hiçbir kadında yoktu. Gülerken ismini sordu.

Genç kadın, «Tung» diyerek mahcup ve titrek bir sesle cevap verdi.

«Kaç senedenberi evlisiniz?»

«4... Majeste.»

«Bu modeli yaparken zevcinize yardım ettiniz mi?»

«Evet Majeste...»

«Her ikiniz de hakiki ve kıymetli birer san'atkarsınız. Sizi sarayımda alıkoymacağım.»

O günden sonra erkek sarayın baş san'atkarı, kadın da baş gözdesi olarak orada yerleştiler.

Aradan aylar geçti. İmparator genç kadını her zaman odasına çağırıyor ve uzun zaman yanında alakoyuyordu.

Güzel bir bahar günü idi. O gün Tung eflâtan ipek kimonosu içinde bir Lotus (Nilüfer) çiçeği kadar güzel ve cazib görünüyor. İmparator dayanamıyarak ellerini tuttu. Kadın ürkek bir tavırla geri çekildi. Fakat bu kuvvetli kollardan kendini kurtaramadı. Gözyaşları içinde yalvardı:

«Majeste, sarayınızda size amade, güzel, binlerce cariyemiz var. Niçin beni kadınlık saffetimden ayırıyorsunuz? Yalvarırım size, beni bırakınız.»

Bu sözler İmparatoru tesir etti ve gitmesine izin verdi.

Nihayet İmparator onu kendisine baş gözde yapmağa muvaffak oldu. Ondan başka kimseyi istemiyordu. Saraydaki diğer kadınlar çok geçmeden bunu öğrendiler. İmparatoru kendisine bağlayan bu kuvvetin karşısında âciz kaldıklarını anlayarak sustular. Kadına karşı içlerinde sarılsız bir kin beslediler. Birçok yalan yanlış dedikodular uydurdular. İmparator bunlara asla kulak asmayor ve gün geçtikçe Tung'u daha haris bir aşkla seviyordu.

Diğer taraftan kocası Wang bu uzun ayrılıktan kendini dünyada yapıyalız hissediyor ; ve melâkolik oluyordu. Zevcesini görebilmek için baş haremâgasına yalvarıyor; fakat bu mümkün olamıyordu.

Bir gün İmparatoru sarayından çıkarırken gördü. Kendini ayaklarının önüne atarak karısını serbest bırakması için yalvardı, ağladı, İmparator güldü ve:

«Zevceniz mahir bir san'atkardır. İmparatoru onu sarayında alıkoymacaktır. Yalnız kaldığınızı biliyorum. Bunun için size sarayında hususi bir daire vereceğim. Burada sizi eğlendirecek birçok cariyeleriniz bulunacaktır.»

Wang, karısına karşı hiçbir zaman sadakatsizlik göstermemiştir. Hastalığı ço-

ğaldı. Bazan kahkahalarla gülyüyor. Bazan da saatlerce ağlıyordu. Karısını sayık layıp duruyordu.

İmparator bunu işittiği zaman yirmi bin altın vererek Wang'ı cenuba gönderdi. Cariyeleri de onunla birlikte gittiler. Fakat Wang orada bir aydan fazla durmadı. Saraya döndü. Haremâgasına geldiğini karısına bildirmeleri için birçok hediyeler verdi. İki gün sonra karısından bir mektub geldi. Kadın, kocasına daima sadık kaldığını ve kısa bir zamanda birbirlerine kavuşacaklarını yazıyordu.

Bu, Wang'ı çok sevindirdi. Zamanını çay salonlarında haremâgasından sarayın esrarengiz hikâyelerini dinlemekle ve arasıra kırlarda uzun gezintiler yapmakla geçiriyor, o büyük saadet gününün gelmesini bekliyordu.

Bir gün gene haremâgasile çay salonunda oturuyordu. Haremâgası ona yarın karısını getireceği müjdesini verdi. Wang sevincinden deliye döndü. O gece gözüne uyku girmemi.

Sabah olunca gölün kenarında çay salonunda karısını beklemeye başladı. Öğleden sonra haremâgası geldi. Halinde bir acıablık vardı. Wang ellerine sarılarak heyecanla sordu:

«Zevcemizi getirmediniz? Nerede? Çabuk söyleyiniz?»

«Sakin ol, kardeşim. Anlatayım: Biliyorsunuz ki, zevcen İmparatorumuzun yüksek teveccühünü kazanmıştı. İmparator onu çok seviyor ve bir dakika bile yanından ayırmıyordu. Fakat dün akşam İmparatoru, onun en büyük düşmanı olan diğer bir carie ile kendi odasında görmüş ve çok müteessir olmuş...»

Gece bekçisi geceyarısı saray kapısından birinin açık olduğunu farkına varmış... Biz de uykumuz arasında bir gürültü işittik. Fakat bunu açık kalan bir pencereden gelen gürültü olduğunu zannederek tekrar uykuya daldık. Bir saat sonra yardım isteyen bir kadın feryadı işittik. Uyandık. Telâş içinde herkes bir tarafa koşuyordu.

Nihayet açık kalan pencerenin senin zevcenin yatak odasının penceresi olduğunu gördük. İçeri girdik. Yatak bozulmuş, elbiseler, saç iğneleri bir tarafa atılmıştı.

Derhal Majesteye haber verildi. Her tarafın aranması için emretti. Uzun araştırmalardan sonra Tai-Yeh gölü üzerinde ince, kırmızı bir tüllün yüzdüğü görüldü. Bu tüllü İmparatoru getirdi. Bu parçanın zevcene aid bir elbiseden kopmuş olduğu anlaşıldı. Gölü araştırdık. Fakat onu bulmak mümkün olmadı.»

Wang sonuna kadar büyük bir sabırla dinledi. Fakat hikâyenin sonunda deli gibi yerinden fırladı. Çığgın gibi:

«Sevgili karım, sevgili karım!» diye yetek pencereye koştu ve haremâgasının yetişmesine meydan kalmadan göle atıldı, bir saniye içinde kaybolmuştu.

Çeviren: M. N. Özerdim

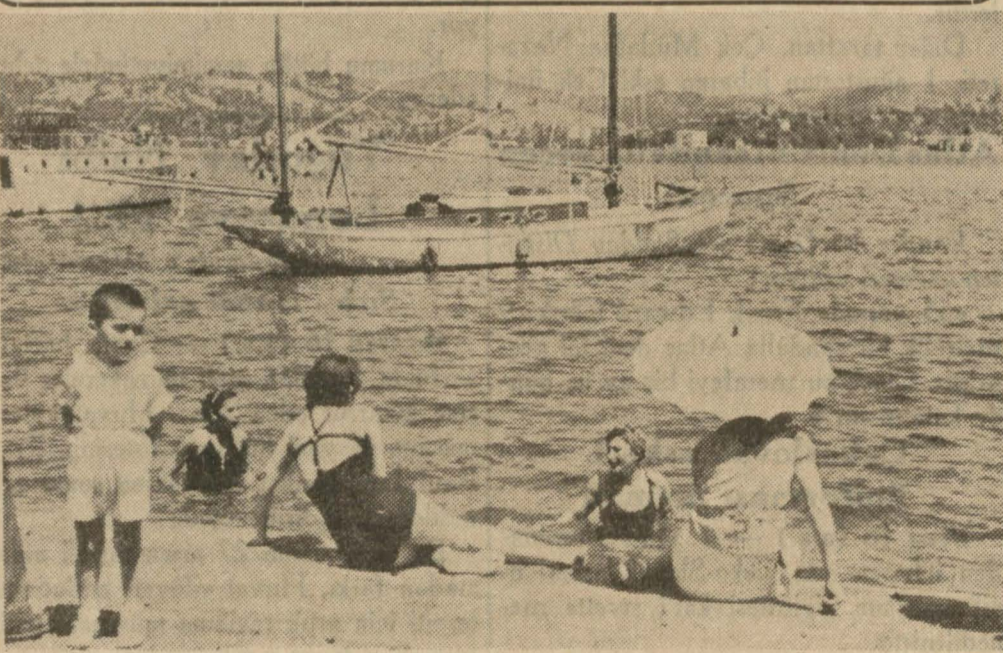
Zavallının saçları midyelere takılmış

Evvelki gün Halicede arkadaşı Ali ile denize giren ve daldıktan sonra su yüzüne çıkmıyan Azizin cesedi, dün bulunmuştur. Zavallının denize daldığı vakit, saçlarının midyelere takıldığı ve bu suretle boğulduğu anlaşılmıştır. Aziz saçlarının yarısından fazlası kopmuş bir halde bulunmuştur.

Dün de bir kişi boğuldu

Dün akşam, saat 19 da Küçükkuş kasrı önünde denize giren ve yüzmeye bilmediği halde işaret şamandıralarını geçen 22 yaşında Mazlûm isiminde bir genç, boğulmuştur. Zabita tahkikat yapmaktadır.

Boğaza rağbet günden güne artıyor

Dün Bebek sahillerinde denize girenler

Uzun müddettenberi sıcak giden havalarm dün büsbütün tahammül edilemeyecek bir şekil almış İstanbul halkının daha büyük bir tehaliğe açık yerlere, deniz kenarlarına ve plajlara gitmesinde âmil olmuştur. Denilebilir ki seneler ve hatta haftalar geçtikçe İstanbul hafta tatilinden istifadeyi daha iyi biliyorlar. Dün bilhassa Boğaziçi vapur iskeleleri, mütemadiyen vapurlar tahrik edilmesine rağmen, gelebilecek bir halde idi.

Bebekle Küçükkuş arasında devamlı şekilde işlemeğe başlayan araba vapurları da çok rağbet görmüş, araba vapurları birçok binek otomobillerini türüp getirmişti. Küçükkuş ve Florya plajları dün çok kalabalık olmuştur.

Hasır iskelesindeki kanlı kavga

Suçlu hamalın muhakemesi son safhada...

Hasır iskelesinde çalışan iki hamal arasında çıkan kavgada, Hüseyin vurulmuş, Ali, bu suçun faili olmak üzere İstanbul ağırceza mahkemesine verilmiştir. Uzun müddettenberi devam eden ve muhtelif safhalar geçiren bu muhakemede, maznun genç, fail olduğunu inkâr etmemekle beraber, kendisinin Hüseyin hücumuna uğradığı, nefisini müdafaa zorunda kaldığı iddiasındadır.

Şimdi Sarıyer başkumiseri olan Feyzi mahkemede dinlenmiş, bu tahkikata Müddeiumumî muavini Besim el koyduğundan, kendisinin tahkikatla doğrudan doğruya meşgul olmadığını söylemiştir. Maznun, kendisi karakola getirildiği zaman üstü başı yırtılmış, vücudu yaralı olarak içeriye girdiğini ileri sürerek «Beni ne halde görmüş? Söylesin!» deyince de, Fayzi «Üstü başı yırtıktı, lâkin yaralı değildi» şeklinde cevap vermiştir.

Hasır iskelesine yazılan müzekkereye gelen cevap, vurulan Hüseyin hâdisesini iskelede çalışmadığı, çünkü izinli olduğu şeklinde idi. Maznun, buna karşı «Hüseyin çalışmıyordu ama, izinli değildi. O gün benimle dalaşmak maksadıyla çalışmaya gitmemiştir» diyerek, kolbaşı hamalların ve Müddeiumumî muavininin şahid olarak mahkemeye çağrılmaları istediğini ısrarla durmuştur. Mahkeme, yalnız Müddeiumumî muavini Besimin çağrılmasına karar vererek, evlece ifade ve şimdiki yazılı cevap alındığına göre, kolbaşı hamalların çağrılmaması istediğini reddetmiştir. Şimdi bu safhayı geçiren davada, bu suretle şahid dinlenilmesi bitirilmiş olarak, muhakeme, müteale, müdafaa ve karar safhasına yaklaşmış bulunmaktadır.

Bir ihtilâs davası

Yüz lira almış, fakat makbuz kesmemiş!

Gümrük tahsilatı Vahdi oğlu Mevdi aleyhindeki ihtilâs davasına aid muhakemeye İstanbul Ağırceza mahkemesinde devam olunmaktadır. Mahkemede şahid olarak dinlenen Tahtakalede tüccardan Pol'un kâibi Niko, maznunun mutaden Gümrük namına para tahsil ederek makbuz verdiğini, lâkin günün birinde verilen yüz liraya mukabil makbuz kesmediğini, «şimdi yanında makbuz yok, yarın sabah dükkâna getiririm» dediğini ve halbuki sonradan dükkânın semtine uğramadığını söylemiştir.

Ne diyeceği sorulan maznun, «Bir diyeceğim yoktur» demiş, sonra bu memurun salâhiyetinin hudud ve şumulüne dair İstanbul Gümrük Başmüdürlüğüne yazılan müzekkereye gelen cevap okunmuş. Celen cevabında, kat'i birşey denilebilmenin bu memur yedine verilen vesikada neler yazıldığından bilinmesine bağlı olduğu, elindeki vesikaların, alacakların tahsil ve haciz konularında işlerinde zabitanın muavenetini temin maksadıyla verilmiş olabileceği yazılmıştı. Mahkeme, bu tahsilatın memuriyet tarihine nazaran gümrük resminden şahsi zimmethatı tahsile salâhiyetli olup olmadığını araştır- maktadır. Dolayısıyla gelen cevap kâfi görülmemiş, dosyadaki vesika sureti gönderilerek vâzih ve kat'i cevap alınması kararlaştırılmıştır. Muhakeme, şimdi bu cihetin tetkiki safhasındadır.

Eyüde bulunan cesed

Evvelki gün Eyüde Bahariye sahilinde bir fabrikanın rıhtımı önünde bulunan kadın cesedinin hüviyeti anlaşılmış, mesele, nazik ve esrarengiz bir şekil almıştır.

Bu cesedin Eyüde Dökmecilerde oturan Refika isimli kadına aid olduğu tespit edilmiştir.

İkinci kocasından büyük bir miras yiyen ve o vakittenberi dul yaşayan Refikanın birkaç evvel Saima isimli bir arkadaşıyla beraber Eyüde deniz kenarında gezmeğe çıktığı anlaşılmıştır. Bu arada iki arkadaşın bir gece eğlencesine gittiklerini ileri sürerler de vardır. Saima, henüz bulunamamıştır. Onun da boğulmuş olmasından endişe edilmektedir.

Cesedin üzerinde cebir ve siddete delâlet edecek hiçbir iz, yara ve bere yoktur. Kadının boğularak öldüğüne ihtimal veriliyor. Maamafih neticeyi Morgen raporu aydınlatacaktır.

Cam ve ayna nakliyatı için...

Belediye, sırt hamallığının kaldırılmasından sonra cam ve ayna nakliyatında tesadüf edilen müşkülâtı nazarı dikkate alarak cam ve aynaların hususi surette tahtadan yapılmış arka sedyelerle taşınmasına müsaadeye karar vermiştir.

SİNEMA

Holivudda iki mühim şahsiyet

Yıldızlar, akıl hocaları Janes Fidlerin nasihatlerini tutmaya çalıştıkları kadar, fotoğraf muhabiri Dick Sarno'dan da korkarlar

Holivud'dan yazılıyor: Yıldızların akıl hocası!.. Garib bir unvan değil mi? Fakat bu bir hakikattir emin olun! James Fidler yaresmi şekilde bu ismi taşıyor. James Fidler 1919 senesinde sinema merkezine alâde bir aktör olarak gelmiş ve birçok sessiz filimlerde James Marion namı altında muhtelif roller oynamıştır. Bir müddet sonra Rudolph Valentino, Wallace Reid, Gloria Swanson gibi o zamanın en meşhur artistlerinin reklâm ajanlığını yaptı. Şimdi de Holivud radyosunda haftada iki defa eğlendirici muhababeler tertib etmekte ve bu işten 3500 dolar gibi cüz'î (!) bir para kazanmaktadır. Fakat bu ücreti radyodan değil, muhababeleri arasında reklâm- larını yaptığı sabun fabrikatorlarından almaktadır.

James Fidler, aynı zamanda bütün Amerika gazetelerine ve mecmualarına Holivud ve yıldızlar hakkında yazılar yazmakta, bilhassa artistlerin hususi hayatlarındaki densizlikleri ele alarak onlara alenî öğütler vermektedir. Misal olarak birkaç san'atkâra verdiği nasihatleri aynen nakledeyim.

Alice Faye: Sihatini dikkat ediniz, sık sık doktorunuza muayene olununuz. Vaktile Jan Harlow'a da aynı nasihatı vermişim, dinlemedi, akibetini gördü- nü!

Greta Garbo'ya: Sade kendi seçtiğiniz değil, biraz da şirketinizin itibah ettiği senaryoları mevzuu itihaz ederek filim çeviriniz. Bugünkü muvaffakiyetinizi daha ziyade artırınız!

Bing Crosby'ye: Pek sallapati giyin- yorsunuz, sık elbiseler yaptırmaya çalış- mınız!

Miriam Hopkins'e: Mensub olduğunuz kumpanyanın kâtiblerini kendi hususi mektublarını yazdırarak yoracağınız bir kâtib tutsanız çok iyi edersiniz!

Carole Lombard'a: Hakınızda bir- çok dedikodular yapıyor, derhal evle- niniz! (Carole bu nasihatı tuttu ve Clark Gable ile evlendi, biliyorsunuz.)

Martha Raye: Her gece sabahlara kadar barlarda, kabarelerde sürtmeyiniz! Jeannette Mac Donald ve Nelson Eddy'ye: Birlikte çok sık filim çevir- meyiniz!

Lupe Velez'e: Mücevherleriniz ve el- biseleriniz için çok para sarfediyorsunuz, biraz ıktısad yapınız! İlah..

Fotoğraf muhabiri Dick Sarno'ya gelince bu zat, yıldızlar, artistleri, Holivud'un ve Amerikanın diğer mühim şahsiyetlerini garib ve acayib vaziyette yakalıyarak resimlerini çekmekle maruftur. O, adeta bütün mâniâları yapıp aşarak her yere giren ve «esir» ismini taşıyan seyyal madde gibidir. Vaktile meşhur hayduğ Al Capone'in netede bulundu- ğunu ne zabita, ne hükümet, hiçbir kimse bilmediği sıralarda Dick onun tebdili kıyafet etmiş bir şekilde ve son derece emin bir vaziyette gizli evinden çıkarken fo- toğrafını çekmiş ve bu resim gazetelerde intişar etmiştir. Bunun üzerine Al Ca- pone'un adamları onu tenha bir yerde yakalıyarak öldürürcesine döğmüşlerdi.

Keza, Lindbergh'in oğlunun katili Hauptmann'ın mahkeme salonunda hiç kimse farkına varmadan resmini çeken yegâne fotoğraf muhabiri de Dick Sarno- dur.

Yıldızlara ise pek çok azizlikler yap- mıştır. Janet Gaynor'un yorgunargın bah- çesinde bir sezlongun üzerine uzanmış pozunu yakalamış ve mecmuaların birin- de çıkan resmin altına şu satırları yaz- dırmıştır: «Beyaz perdede daima küçük

Akılcı hocası Janes Fidler'in kendisini dinlediği için öldüğünü iddia ettiği Jan Harlow

kız rolüne çıkıyorum ama, görüyorsunuz ki ihtiyarlamışım!»

Robert Taylor'u ise yazı masasının başında 1000 dolarlık kâğıd para destelerine sayarken pelikül üzerine tespit etmiştir.

Küçük Shirley Temp'lın annesinden dayak yerken resmini almıştır.

Lionel Barrymore'un sokakta iki genç âşkın kendisine çarpıp geçmeleri yüzün- den onlara çıkıştığını çekmiştir.

Joan Crawford'u makiyasız yakalı- yarak o dakikada şıp diye, makinenin düğmesine basmıştır, daha neler de ne- ler!..

Bir iki satırla

★ Harry Baur, Jean Pierre Aumont ve Daniele Darioux'nün Terasulba ismi altında çevirdikleri film «Asi evlâda» ismi altında Londrada ayrıca İngilizce olarak çevrilmiş ve Terasulba rolünü Harry Baur oynamıştır. Jean Pierre Aumont'un rolü ise Antony Bushell'e ve Danielle Darioux'nün vazifesi de Patricia Roc'a verilmiştir. İşin garibi, vaktile Amerikan filmlerinin en meşhur bir siması ve Janet Gaynor'un partöneri Charles Farrelle de bu kordelâda gayet küçük bir rol deruhde etmiştir.

★ Hindi çocuk artist Sabu, Londrada «Rüya» isiminde yeni bir film çevirmişti. Bu kordelâ baştan aşağıya renklidir, mevzuu İngiliz müstemlekelerinden birinde geçmektedir.

★ Yeni keşfolunan güzel sesli on üç yaşındaki artist Leni Lynn mensub olduğu stüdyonun hususi mektebinde diğer çocuk artistlerle birlikte ders görmeye başlamıştır.

★ Viyanalı artist Hilde Krahl'ın baş rolünü oynamakta olduğu «Mukaddes yalan» filminin «Ger rolleri için Paul Dahlke, Otto Gebühr ve Olga Limburg angaje edilmişlerdir.

★ Berline Fransız edibi Balzac'ın «Peau de Chagrin» adındaki eserinden ıktibas edilerek «Öldüren yalan» isiminde bir film çevrilmektedir. Kordelâın baş rolleri Olga Çekova, Paul Dahlke, Hans Holt oynamaktadırlar.

İrene Dunne'in yeni filmi: Saadet!

İrene Dunne, Fred Mac Murray ile birlikte «Saadet!» isminde bir film çevirdi. Bu kordelâ- nın mevzuu bir bok- sörün zengin bir a- damın kızını almak için sonsuz mücade- lelere giriştiğinden sonra onunla evlenip de meşhur olmaya baş- layınca karısını ih- mal etmeğe kalktığı- nı, fakat çocukları olunca tekrar aile yuvasına avdet etti- ğini hikâyeye etmekte- dir. Boksörü Fred Mac Murray, zengin kızını da İrene Dunne temsil etmektedir. Boksörün me- nejeri rolünü oynayan Charlie Ruggles de

eserde birçok tuhafıklar yapmaktadır. Charlie biliyorsunuz ki Amerikanın en sevilmiş komiklerinden biridir.

RA

Bu aks Türkiye R DALGA UZU 168 T. A. Q. 19, T. A. P. 31,7

12.30 Program 13.00 Memleket - oroloji haberleri program - Pl.) 19.15 Türk müziği leket saat ayarları - berleri. 20.15 Ko 20.30 Türk müziği Hicazkâr peşrevi. Kar beste - Hier - Hicazkâr şarkı - 4 - Keman takası şarkı - Bekledim Bey - Yürük sem 7 - Hicazkâr saz eserleri ve oyun 1. 21.25 Neşeli plâk rassa operetinin 1. Pl.) 22.00 Müzik Necib Aşkın 23.00 raat, ešham, tahı borsası (fiat) 23.20 23.55-24 Yarımk pl

Operalar ve op

21.35 Floransa: K 22.05 Roma: Musi 22.05 Lüksemburg:

Büyük konserle

16.05 Londra (Rig ve sair bestel 21.15 Londra (Regi man ve sair a

21.35 Limoges: Baç tekârların ese Königsberg: B in eserleri.

22.05 Saarbrücken: eserleri.

23.20 Lüksemburg: B eserleri.

23.35 Viyana: Mozart

Oda musikileri

17.25 Varşova : Beethoven bestekârların eserleri.

19.15 Droftvich: Schön eserleri.

Solistlerin konser

16.20 Paris (182 - 18 17.05 Münih: İsvigreller.

18.05 Beromünster: S 18.05 Brüksel II: Piyano 18.40 Prag: Piyano ile 19.30 Varşova: Muhtel 19.40 Doypand: Piyano 20.05 Leipzig: Solistler 23.25 Bohemya: Schubert 23.35 Breslav: Piyano konseri.

23.35 Doypandzender bestekârların eserleri.

Avcılar kulübü

İstanbul Avcılar kulübü Kurumumuzun İstanbul Atöcalı birliğine birleştiği da görüşmek üzere testi günü saat 14 te Al deki Alay köyünde s zır bulmalarını ehemmi nür.

ÖLÜM

Tokad Baro reisliği kızı Samsun tüccarları lışanın zevcesi doktor mühendis Akif Rüştü Sabire vefat etmiştir. pazartesi günü saat 2 Yurdundan kaldırılan ikindi namazı kılınmış dilecektir.

BUSEN Türk Me Kanuni Sultan Süle aid bir Frenk Tercüme HÜSEYİN CAH 320 saat Remzi K

NASİD Ö

ŞEHZADEBAŞI TU Bugün ve bu gece 1 - Aşktan daha kt 2 - Maskeli haydu Pazartesi, salı, çar kuruş. Telefon: 22127.

EGE 17 Ba

Milthyadi bahçesinde Hazretleri), Murad

SİVA

Kâmil Kitab Her çeşid kitab raf levazımı ve m Cumhuriyet gaz gazete ve mecmu ridir.

Sanat ve hayat

Öncü Reich ve san'at

NARULLAH BERK

Almanya san'atında... 1839 m... 1974 m... 31,70 m...

Picasso'nun bir tablosu

Yid ediyor - plâstik san'atlerin bir asra yakın bir zamandanberi...

Bu muazzam meseleye en sathî bir şekilde bile dokunmak...

«Allahî masumiyetle, yüür, sen ki hiç bir şey öğrenmeğe muhtac değilsin...»

«Vatanperver bir san'at, vatanperver bir bilim yoktur...»

Bir kadın tarafından kaçırılan çocuk

Yalovada müteakid doktor Muhiddin'in oğlu, bir kadın tarafından...

Apartmentından düşen taş

Mecidiye köyünde Taşocağı sokagında oturan Vecdi, Yüksekaldırında...

İktisadî hareketler

İnhisar maddelerinde ucuzluk

İnhisarlar bütçesinin Büyük Millet Meclisinde müzakeresi yapılrken...

Evvelce bu yolda atılmış olan adımlara zamimeten bilhassa şu yıllarda...

İnhisar maddelerinin fiatlarında ya da devlet tebeddülünü her şeyden evvel...

Meselâ; senelerdenberi bir köylü sigarası meselesi vardır. Evvelce kasabalarda...

Eğer köylü sigarasını şehirlere girmesine ismine yakıştırılmıyorsa...

Halkın rakıya tercihi temenni olunan şarab ve hele likörün bugünkü fiatları...

Yeni ve faal İnhisar Vekilimizin bütün bu noktaları kısa bir zamanda...

F. G.

Gemlikte bir zeytin borsasına lüzum var

Bursa (Hususî) — C. H. Partisinin kongrelerinde geçen ve genel sekreterlik delâletile Ticaret Vekâletine bildirilen...

Orhangazinin coğrafi vaziyet ve yakınlık itibarile zeytin pazarı Gemlikte tesis edilmiştir...

Diş memleketlere dair tetkikler İngilizler ne okurlar?

Yazan: HIKMET CEMİL

Yüz sene evvel İngilterede okuyucu zümresi nispeten mahduddu. Zaten edebi eserlerin adedi de pek azdı...

Halk eski skolâstik veya klâsik tahsil tesirinden uzaklaştıkça zevklerde tenevüvler hasıl oldu...

Büyük Harb garb cemiyetini zaten sarsmağa hazır bulunmakta olan kuvvetlerin hareketini tetkik etmiştir...

Bu fikirlerin tesiri altında edebiyatçıların sefaletini yazmış oldukları eserlere yeni bir görüş zaviyesinden bakmağa başladılar...

Bu yeni fikirlerin ve bilgilerin tesirinde kalan yalnız şair değildi. Modern ruhi nazariyeler romanı da tesirini gösterdi...

İngiliz romanının okuyucularının okuma zevkini gayet kolay bir surette tatmin edilir bir vaziyete getirmiştir...

Yeni bir takım tecrübelerle rağmen İngilterede romanın birçok teamüllerle mukayyed olduğuna yukarıda söyledik. Mahiyet itibarile bilhassa tiyatro daha ziyade muhafazakâr olmağa mecburdur...

çî tiyatroculuk san'atını ve tiyatro adedi ni tahdid eden kanuni kayıtların çoğu 19 uncu asır iptidalarında kaldırdı...

Tiyatroda tecrübe pahalya mal olan bir iştir. İngilterede ise devlet tiyatroya asla mali yardımda bulunmamıştır...

Maamafih tiyatro sahasında bir inkılâb âlâmetleri görülmüyor değildir. Köylerde olsun, kasabalarda olsun içtimai hayatın inkişafı tiyatroculuğun tekrar canlanmasını tevlid etmektedir...

Muhayyile edebiyatı müşkül anlar yaşamakta iken vakalar edebiyatı hiçbir vakit bugünkü derecede inkişaf etmemiş ve yayılmamıştır...

Meselâ tarihî kitapların satışındaki yükseklikte şaşılacak birşey yoktur. Bu hal ilmi tettebbü sevkile hasıl olmuş değildir...

1 — Kitab alamıyacak iktidarda olanlar için meccani ve umumî kütübhaneler tevsî edildi ve çoğaltıldı.

2 — Nâşirler ve kitâbeciler kitab başına az kazanmak siyasetini tuttular, bu suretle satışları yüzbinlere çıktı.

3 — Bir de birçok kitab cemiyetleri meydana geldi. Bu cemiyetlerin azaları her ay hiç olmazsa bir kitab almağa taahhüd ederler...

Mersin muallimlerinin Hataya yaptıkları seyahat

Mersin (Hususî) — Mersin muallimleri 63 kişilik bir kafile halinde Kültür Direktörü Sefik Ergündüzün başkanlığı altında...

LİM KÖSESİ İHTİRALAR, KEŞİFLER

Kolloidlerin tatbikatı

Kolloid kelimesini işitiğimiz zaman gözümlüğünü önüne su, cam veya hava gibi mütecanis bir vasıtada istif edilmiş veya hareket etmekte olan milyonlarca zerreciler...

Şimdi kolloid'ler âlemine bir seyahat yapalım. Kolloide misal olarak hava içinde danseden su zerrecelerini yani bulutu alalım...

Maamafih tiyatro sahasında bir inkılâb âlâmetleri görülmüyor değildir. Köylerde olsun, kasabalarda olsun içtimai hayatın inkişafı tiyatroculuğun tekrar canlanmasını tevlid etmektedir...

Muhayyile edebiyatı müşkül anlar yaşamakta iken vakalar edebiyatı hiçbir vakit bugünkü derecede inkişaf etmemiş ve yayılmamıştır...

Meselâ tarihî kitapların satışındaki yükseklikte şaşılacak birşey yoktur. Bu hal ilmi tettebbü sevkile hasıl olmuş değildir...

1 — Kitab alamıyacak iktidarda olanlar için meccani ve umumî kütübhaneler tevsî edildi ve çoğaltıldı.

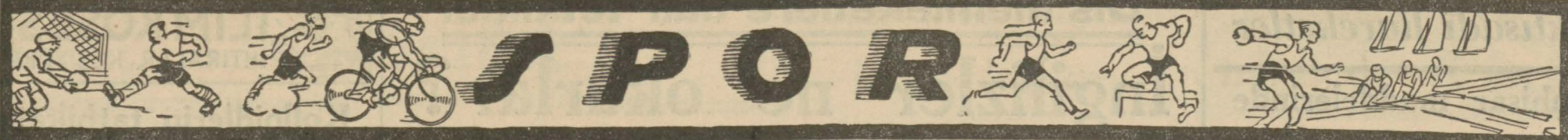
2 — Nâşirler ve kitâbeciler kitab başına az kazanmak siyasetini tuttular, bu suretle satışları yüzbinlere çıktı.

3 — Bir de birçok kitab cemiyetleri meydana geldi. Bu cemiyetlerin azaları her ay hiç olmazsa bir kitab almağa taahhüd ederler...

Adana'da yapılacak yeni hâl

Adana (Hususî) — Bundan beş, altı yıl önceye kadar şehrimizde sebze, meyva, ve et satış yerleri çok iptidai bir vaziyette idi...

Eğirdir köylerinde bir cinayet

Zengin bir spor günü

Atletizm Federasyonu tarafından tertib edilen atletizm müsabakaları dün Kadıköy stadında Mısır, Yunan, Rumen ve Türk atletlerinin iştirakile yapıldı. Bu müsabakalar için davet edilen atletlerden Yunanlı disk atıcı Syllas, 110, 400 mania koşucusu Mantikas ile 400, 800 metreler koşucusu Rumanyalı Nemes'in gelmemiş olmaları, beklenen rekabeti görmeğe mâni olmuştur.

Ufak bir kadro ile gelen misafir atletlerin bütün müsabakalara girmemeleri bu hareketi ikiye ayırmış, bazı müsabakalar kendi atletlerimiz arasında yapılmıştır. Misafir atletlerin dinlenmelerini temin için programda üçüncü kategori atletlere yer ayrılmış olması, bir kısım atletleri teşvik düşüncesiyle yapılmış olmakla beraber büyük bir hareketi zayıflatmaktan başka bir işe yaramamıştır. Haftalardan beri yapılan hazırlığa rağmen sahada intizam temin edilememiş, işi olan, olmanın müsabakalar esasında müteaddid defalar, atletlerin hareketlerine mâni olmuşlardır.

Müsabakalara atletlerin iştirakile yapılan geçid resmile başlanmıştır. Bir gün evvel Almanyadan gelen Galatasaraylı Fikret iyi bir koşu ile rakiblerini geçerek 100 metreyi kazandı.

Müsabaka programının en cazibi sekiz yüz metre idi. Hareket âmirinin tabancayı patlatması ile fırlayan Maksud, azami sür'atle koşuyu sürükledi.

İlk 400 metreyi 58 saniyede geçen Maksudu adım adım takip eden Yunanlıya mukabil, Mısırlı atlet, beşinci vaziyetten bir türlü kurtulamadı. 600 metrede başa fırlayan Yunanlı, gittikçe açılan bir sür'atle on beş metre farkla yarışa kazana- rak 1.57.8 ile Yunanistan rekoru yaptı.

400 metre koşu, kuvvetli atletleri bir araya toplayan koşu idi. Geçen senenin Balkan birincisi olan Gören mevzun ve âhenkli gidişle müsabakayı kazandı. 5000 metre mukavemet yarış ilk turlardan sonra Yunan ve Rumen atletlerinin mücadelesi halinde geçti. Mukavemet koşucularımızın en iyisi olan Rıza Maksud beşinci turda müsabakayı terkedince, koşunun bütün zevki iki misafir atlet üzerinde toplandı. Dokuz tur kadar dinlene dinlene Rumen atletini takip eden Ragazos kuvvetli bir fırlayışla başa geçmiş ve en yakın rakibini yarım tur açarak müsabakayı kazanmıştır.

Atlamaların en güzel derecesini Yunanlı Lambraki, uzun atlamada yaptı. Türkiye rakordmeni Muzafferin son müsabakalarda düşmeğe başlamış olduğu da dün yaptığı dereceden belli olmuştur. Güllüde Ateş İbrahim'in, 110 metrede Faikin aldığı dereceler dikkate sayandır.

Koşuların umumî bilânçosu
100 metre: Fikret (Galatasaray) 11-2, Lambraki (Yunan) 11-3, Melih (Fenerbahçe) 11-4.

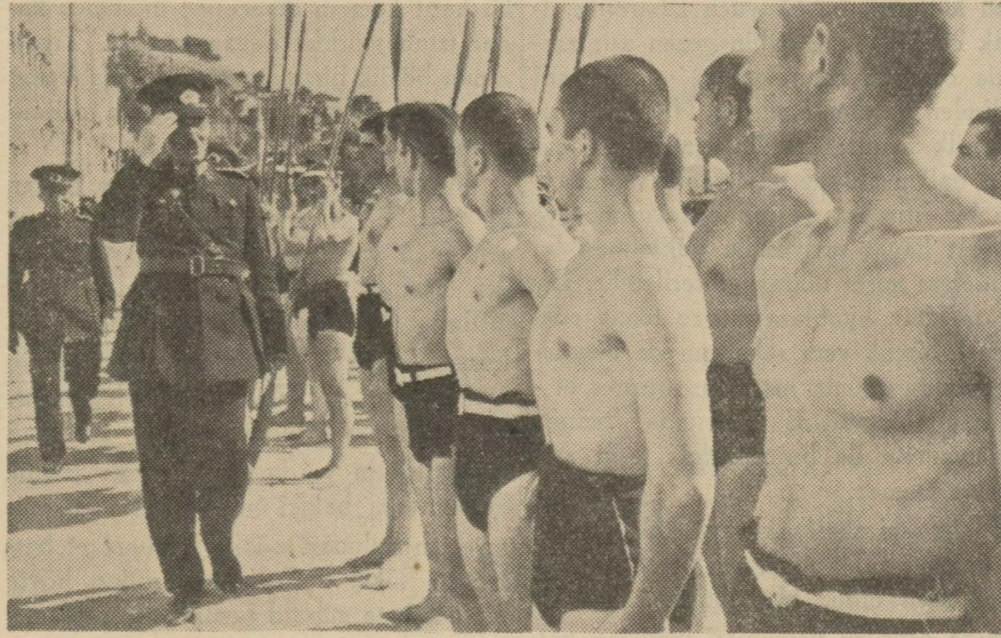
800 metre: Stratakas (Yunan) 1.57-8, Maksud (Fenerbahçe) 2.06, Receb (İzmit) 2.1-1.

Yunanlı atletin derecesi yeni Yunanistan rekorudur.

100 metre: Üçüncü kategori: Cezmi 11.9, Sezai 12.3, Kâmrân 12.3.

110 metre mania: Faik (Galatasaray) 15.5, Yavru (Galatasaray) 17, Hirisafoplos (Kurtuluş) 17-1.

200 metre üçüncü kategori: Said (Galatasaray) 24.4, Melih (Bahriye) 24.5.

General Halis askeri talebeyi teftiş ediyor

Oçenik (Kurtuluş) 25.1, Disk: Floros (Yunan) 46.41, Havalet (Rumen) 46.24, Yusuf 42.98.

Sırık atlama: Muhiddin (Galatasaray) 3.40, Viçaropulos (Kurtuluş) 3.10, Şerif (Beşiktaş) 3.

400 metre: Üçüncü kategori: Ahmed (Kasımpaşa) 56, Ali (Galatasaray) 56.5, Hüseyin (Beşiktaş) 57.

400 metre: Gören (Galatasaray) 51.4, Stratakas (Yunan) 51.7, Übeyd (Mısır) 51.8.

Uzun atlama: Lambraki (Yunan) 7.35, Muzaffer (Haydarpaşa) 6.77, Ömer (Ankara) 6.69.

5000 metre: Ragazos (Yunan) 15.28, Kristea (Rumen) 16.4.5, Mustafa (Ankara) 16.11.5.

Cirid atma: Vamanu (Rumen) 56.20, Melih (Fenerbahçe) 53.83, Şerif (Beşiktaş) 51.18.

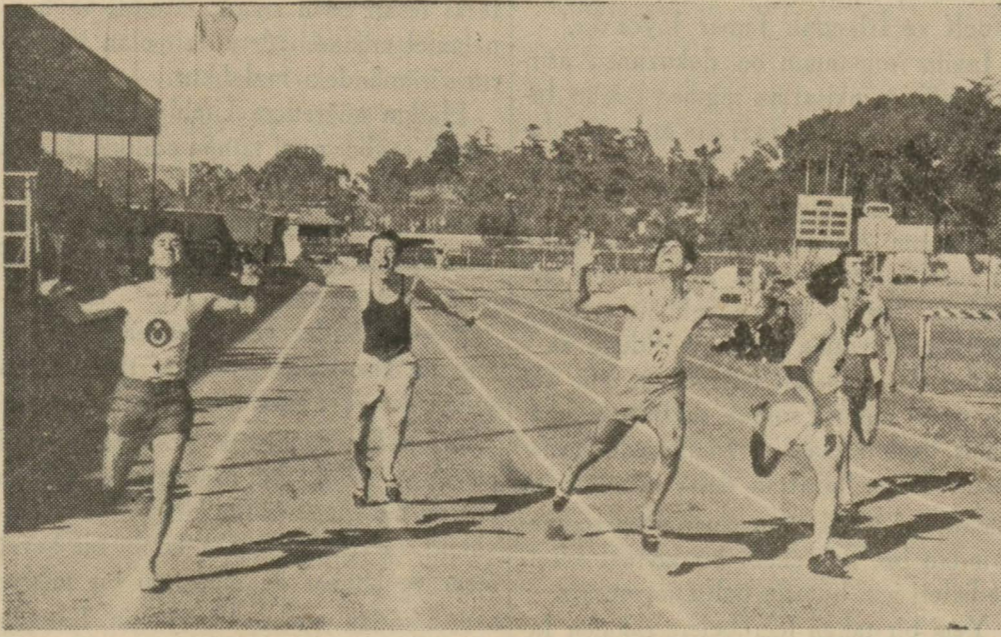
Yüksek atlama: Jerfi (Galatasaray) 1.83, Polat (Galatasaray) 1.75, Süreyya (Fenerbahçe) 1.75.

200 metre: Lambraki (Yunan) 22.5, Muzaffer (Haydarpaşa) 22.9, Melih (Fenerbahçe) 23.

Gülle atma: Guram (Rumen) 14.36, Ateş İbrahim 14.12, Arat (Beşiktaş) 13.75.

Üç adım: Yavru (Galatasaray) 13.90, Lambraki (Yunan) 13.83, Ömer (Ankara) 13.67.

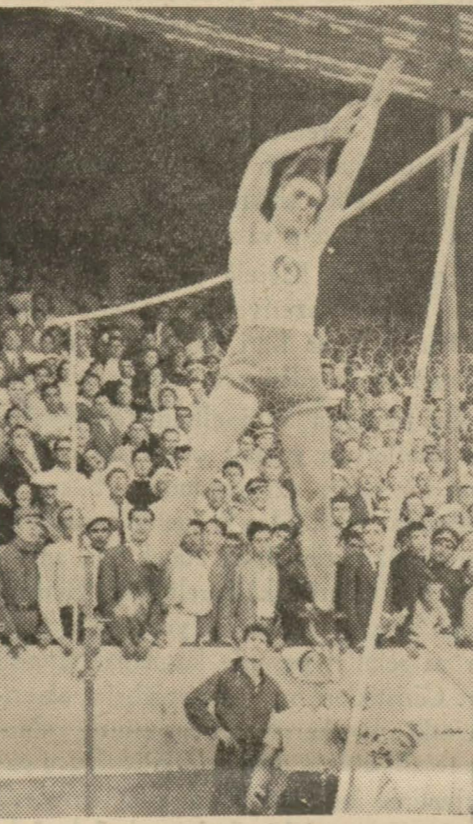
100x4 bayrak yarış üç muhtelit takım arasında yapılmış ve beyaz takım 44 saniye ile birinci olmuştur. Müsabakalardan sonra derece alan atletlere Beden Terbiyesi Umum Müdürü tarafından madalya ve kupalar verilmiştir.

100 metro koşunun finali

Askerî liselerin su sporları bayramı

Askerî liselerimizin su sporları bayramı dün Kuleli mektebinin önünde yapılmıştır. Müsabakalar büyük bir intizam içinde yapılmış ve âlaka ile takib olunmuştur. Müsabakalarda Beden Terbiyesi U-

Sırıkla yüksek atlamadan bir görünüşü

mum Müdürü General Cemil Tahir, İstanbul kumandanı General Halis ve diğer askeri erkân bulunmuştur.

Generaller, Kuleli, Deniz lisesi, Maltepe lisesi, ve eğitim kursu talebelerinden müteşekkil olan gençleri teftiş etmişlerdir. Bu teftiş bittikten sonra atlama kulesi merasimle açıldı.

Kuleli Askerî lisesi müdürü kurmay albay Bedri Er istikbalin Türk ordularına kumanda edecek genc subayların deniz sporları merasimine iştiraklerinden dolayı minnet ve şükranlarını arz etmiş ve bunun askerliğe ve gençliğe büyük bir heves ve teşvik olacağını, bundan duydukları sevinci bilhassa zikretmiştir. Bu sırada misafir generalleri Ertuğrul yatına götürmek üzere harekete hazır küçük motöre binirlerken suların cereyan halinde oluşu motörün muvazenesini bir an bozmuş ve Orgeneral Fahreddin Altay birdenbire denize düşmüştür. Hemen her taraftan birçok subay ve genc mektebilerin suya atılarak omuzlarında Orgeneral motöre çıkardıkları görülmüştür. Sayın Orgeneralimiz Fahreddin Altaya bu hafif kazadan dolayı geçmiş olsun deriz.

Bundan sonra program mucibince müsabakaların icrasına geçilmiştir. Evvelâ atlama kulesinin açılışını 10 metre irtifadan atlayan altı genc yaptı.

Sonra küçükler arasında yapılan suda yumurta yarışını Ömer kazandı.

Elbise ile suya atlama — İkiser ikişer atlayan gençlerden ilk hareketi Fikret Cemal, ikinciyi Hüsnü ile İhsan, üçüncüyü Salâhaddinle Fevzi, dördüncüyü Hâdi ile Faruk, beşinci grupu Tahsin ile İbrahim atlattılar.

7,5 metre irtifadan Hüsrevle Büled atlattılar.

Elbise ile mukavemet müsabakasına 75 genc girdi. Bunlardan yarısı suda tam bir saat 25 dakika kalmak suretile Orgeneral Fahreddin Altayın takdirini kazandılar.

Bundan sonra 100 metre serbest yarış başladı. Buna Kuleli ve Maltepe deniz liseleri talebelerinden seçilen yeşil ve kırmızı takımlar girdiler. Neticede yeşil takım kazandı.

Daha sonra tam teçhizatla tam bir mangan 10 metre irtifadan atlayarak bir çeyrek suda yüzüp karaya çıktılar ve alışıldılar.

100 metre sırtüstü 6 x 100 bayrak yarış — Yeşil takım: Rahmi, Sabahaddin, Hüseyin, Acar, Remzi, Faruk; kırmızı takım: Münir, Bürhan, Fahir, E-bülhayr, Tahsin. Neticede yeşil takım kazandı.

Dibden tabak toplama çok eğlenceli oldu. Buna küçükler girdi. Necdet Karasan 11 tabak, Mehmed 15 tabak toplamak suretile birinci oldular. Melih ve Çetin de 10 ar tabak toplayarak ikinci oldular.

Bundan sonra beş padlbotun iştirak ettiği bot müsabakası devrime tecrübelelerinde muvaffak oldular.

Müsabakaların en gülcüne numarasi denizde sandal kazası idi. Talebeden birkaç kişi kadın kıyafetine girmiştiler. Ansızın denizde bir sandal devrildiği görüldü ve feryadların geldiği işitildi. Herkes heyecana geldi. Her taraftan atlayan gençler devrilen sandaldan kazazedeleri çıkardılar. Neden sonra bunun bir müsabaka olduğu anlaşıldı.

En sonda sutupu müsabakaları yapıldı. Buna dört takım iştirak etti. Son müsabaka Kuleli gençleriyle spor eğitim kursu arasında idi. Fakat çok çevik ve iyi yüzücü olan Kuleli lisesi küçükleri 2-0 ile müsabakayı kazandılar ve çok takdir edildiler.

Suriyenin sürüklendi Milliyetperverle kavgası, mem üç parçaya a

Beyrut 12 (Hususî) — Eski Osmanlı imparatorluğunun üç vilâyetinin bazı parçaları üzerinde bugün irilî ufaklı birkaç devlet kuruldu. Birkaç gündenberi her tarafta bu devletlerin bayrakları dalgalanmaya başladı!

Evet, bu ayın beşinde, Fransanın mümessili Puaux tarafından Komiserlik binasının kapısına yapıtırılan emirnameler, derhal tabik edilme şartlarıyla, Suriyenin üç parçasına muhtariyet verildiğini ilân etti: Lâzkiye, Elcezire ve Cebeli Druz. Bittabi Suriyenin vahdetine el sürülmüş değildir. Suriye, gene Suriyedir; ancak orada da bazı şeylerin değiştirilmesine lüzum görüldü: Bundan üç gün evvel, Yüksek Komiserin emriyle Cumhuriyet Reisliği, Suriye hükümeti, Suriye parlamentosu dağıtıldı ve Suriyenin kanunu esaslı olan Destur da hükümden kaldırıldı. Reiscumhurun vazifeleri, Manda nizamı vechile, Suriyede hükümdarlık hakkını icraya memur olan Yüksek Komiserliğe geçti. Hükümet yerine de beş azal bir müdürler meclisi getirildi. Bu müdürler, Komiser tarafından nasbedilmiş ve vazifelerine de başlamış bulunuyorlar. Başvekil yerine aynı zamanda dahiliye işleri müdürü de olan başmüdür geldi. Parlamento yerine de yakında, münhasıran idarî salâhiyetleri haiz bir meclis intihab edilecektir.

Fakat, Suriyede bu tebeddül vukua gelmezden evvel ki «Suriyenin vahdetini daha iyi temin edecek olan» parçalamâ hâdisesi, yukarıda söylediğim gibi, emirname ile emrivâki oluvermişti. Zaten Suriye işlerinin hal ve faslı davasını da bu emirnameler tal etti. Temmuzun ilk günlerinde dedikodulan başlıyan birtakım «yenilikler» in birer emirname şeklinde Komiserlik idaresinin önünde ve gazetelerde ilân edildiğini gören Şam hükümeti, nihayet, önüne geçemediği hâdiselerin bütün mes'uliyetlerinden kurtulmak için Cumhur Reisine yeniden istifasını verdi ve bu defa muvakkaten dahî mevkiinde kalamayacağını bildirdi. Suriye Cumhur Reisi de, vaziyeti kendi tarafından bir kere daha tetkik ettiği zaman gördü ki bu dünyada Cumhur Reisi olarak kendisine de yer kalmamıştır. Bunun üzerine o da acıklı bir istifaname yazarak Suriye parlamentosu reisine gönderdi. Parlamento reisi de kendisine «istifanameyi esfle aldığını» bildirmekle iktifa eyledi. Bu hâdiseleri müteakiben Puaux da Şama geldi; orada Şamin ileri gelenlerinden bazılarıle birtakım konuşmalar yaptıktan sonra son emirnameleri neşretti: Ne Cumhuriyet, ne Cumhur Reisi, ne hükümet, ne de parlamento... herşey tekrar intirab -yani manda- nizamına avdet etmiş oldu ve Suriyenin idarî işleri de müdürler meclisi denilen bir heyete devredildi.

Bu suretle Suri gömülmüş oluyor. gası yapan Suriyemadan öldükdükle rahmet eylesin! Ancak, şu ciheti işi bizim Osmanlı ile yapabilirken yorusu bizim zihniyetimiz lamaya muvaffak istiklal vermek der lâ itihad edebilen birbirlerine düşürme birbirlerine düştükten laşıp böyle yalnız bir istiklâlî şimdi y sadasız kabul ederler, Suriyede bir meyhahammül e lâyet teşkilatımız, T kitabında yazılmış di. Bizim yapması f'ransızlar mükemm di Suriyeliler de ayl işlerden sonra, boy dilerinin karşılarda cek lokmayı beklesin.

Bu usul, Suriyel alınacak hâdiselerdi lacak olanları husus lundüğümüzü unuttu.

Demirspor... Ankara Demirsp lik maksadile Kad dolu takimile husus Çoğ'harareti cerey berabere bitmiştir.

le... beni teşvik edecek birşey... söyle di mi... pek... hatırlamıyorum.

— Hatırlamıyorum ne demek? Düşün de hatırla...

Türkân herşeyi söylemek lâzım olup olmadığını düşünüyordum. Omuzlarını kaldırdı:

— Bilmiyorum, dedi, bana, öyle teşvik gibi birşey söylemedi... Belki... daha sonra söyleyecekti. Çünkü... ben... aile kızyım... En büyük emelim...

Türkân yeniden kuvvetle hıçkırığa başladı.

Memur zile bastı ve içeriye giren polise emir verdi:

— Salim Efendiye söyle, gelsin, ifadesini alsın bunun.

—Burada mı?

—Burada.

Biraz sonra elinde hokka, kalem ve kağıda gelen bir polis, yazıhanenin kenarına ilişti ve demin memurun şalleri ne benziyen şeyler sorarak cevaplarını Türkâna yazdırmak istedi. Fakat genc kızın elleri o kadar titriyordu ki cevapları bizzat polis yazdı.

Merkez memuru ona:

— Baş üstüne.

Merkez memuru — Evin nerede — Beşiktaşta.

— Bak seni serf ayeneye filân göde istemiyorum, çünkü Fakat tahkikatta b çıkarsa var haline.

— Peki... Teşe — Haydi.

Türkân sivil me kezden çıktı.

Merkez memuru ona:

— Kısa kes... İfade alındıktan ladi.

Merkez memuru gürtü ve ona şu emir — Bu kızın evin Annesi varmış, gör annesini dinliyeceks vakitler gidiyormuş metni var mı? Bilce kısımları, defterine ka getireceksin.

— Baş üstüne.

Merkez memuru — Evin nerede — Beşiktaşta.

— Bak seni serf ayeneye filân göde istemiyorum, çünkü Fakat tahkikatta b çıkarsa var haline.

— Peki... Teşe — Haydi.

Türkân sivil me kezden çıktı.

Merkez memuru ona:

— Kısa kes... İfade alındıktan ladi.

Merkez memuru gürtü ve ona şu emir — Bu kızın evin Annesi varmış, gör annesini dinliyeceks vakitler gidiyormuş metni var mı? Bilce kısımları, defterine ka getireceksin.

— Baş üstüne.

Merkez memuru — Evin nerede — Beşiktaşta.

— Bak seni serf ayeneye filân göde istemiyorum, çünkü Fakat tahkikatta b çıkarsa var haline.

— Peki... Teşe — Haydi.

Türkân sivil me kezden çıktı.

Merkez memuru ona:

— Kısa kes... İfade alındıktan ladi.

Merkez memuru gürtü ve ona şu emir — Bu kızın evin Annesi varmış, gör annesini dinliyeceks vakitler gidiyormuş metni var mı? Bilce kısımları, defterine ka getireceksin.

— Baş üstüne.

Merkez memuru — Evin nerede — Beşiktaşta.

— Bak seni serf ayeneye filân göde istemiyorum, çünkü Fakat tahkikatta b çıkarsa var haline.

— Peki... Teşe — Haydi.

Türkân sivil me kezden çıktı.

Merkez memuru ona:

— Kısa kes... İfade alındıktan ladi.

Merkez memuru gürtü ve ona şu emir — Bu kızın evin Annesi varmış, gör annesini dinliyeceks vakitler gidiyormuş metni var mı? Bilce kısımları, defterine ka getireceksin.

— Baş üstüne.

Merkez memuru — Evin nerede — Beşiktaşta.

— Bak seni serf ayeneye filân göde istemiyorum, çünkü Fakat tahkikatta b çıkarsa var haline.

— Peki... Teşe — Haydi.

Türkân sivil me kezden çıktı.

Merkez memuru ona:

— Kısa kes... İfade alındıktan ladi.

Merkez memuru gürtü ve ona şu emir — Bu kızın evin Annesi varmış, gör annesini dinliyeceks vakitler gidiyormuş metni var mı? Bilce kısımları, defterine ka getireceksin.

— Baş üstüne.

Merkez memuru — Evin nerede — Beşiktaşta.

— Bak seni serf ayeneye filân göde istemiyorum, çünkü Fakat tahkikatta b çıkarsa var haline.

— Peki... Teşe — Haydi.

Türkân sivil me kezden çıktı.

Merkez memuru ona:

— Kısa kes... İfade alındıktan ladi.

Merkez memuru gürtü ve ona şu emir — Bu kızın evin Annesi varmış, gör annesini dinliyeceks vakitler gidiyormuş metni var mı? Bilce kısımları, defterine ka getireceksin.

— Baş üstüne.

Merkez memuru — Evin nerede — Beşiktaşta.

— Bak seni serf ayeneye filân göde istemiyorum, çünkü Fakat tahkikatta b çıkarsa var haline.

— Peki... Teşe — Haydi.

Türkân sivil me kezden çıktı.

Merkez memuru ona:

— Kısa kes... İfade alındıktan ladi.

Merkez memuru gürtü ve ona şu emir — Bu kızın evin Annesi varmış, gör annesini dinliyeceks vakitler gidiyormuş metni var mı? Bilce kısımları, defterine ka getireceksin.

— Baş üstüne.

Merkez memuru — Evin nerede — Beşiktaşta.

— Bak seni serf ayeneye filân göde istemiyorum, çünkü Fakat tahkikatta b çıkarsa var haline.

— Peki... Teşe — Haydi.

Türkân sivil me kezden çıktı.

Merkez memuru ona:

— Kısa kes... İfade alındıktan ladi.

Merkez memuru gürtü ve ona şu emir — Bu kızın evin Annesi varmış, gör annesini dinliyeceks vakitler gidiyormuş metni var mı? Bilce kısımları, defterine ka getireceksin.

— Baş üstüne.

Merkez memuru — Evin nerede — Beşiktaşta.

— Bak seni serf ayeneye filân göde istemiyorum, çünkü Fakat tahkikatta b çıkarsa var haline.

— Peki... Teşe — Haydi.

Türkân sivil me kezden çıktı.

Merkez memuru ona:

— Kısa kes... İfade alındıktan ladi.

Merkez memuru gürtü ve ona şu emir — Bu kızın evin Annesi varmış, gör annesini dinliyeceks vakitler gidiyormuş metni var mı? Bilce kısımları, defterine ka getireceksin.

— Baş üstüne.

Merkez memuru — Evin nerede — Beşiktaşta.

— Bak seni serf ayeneye filân göde istemiyorum, çünkü Fakat tahkikatta b çıkarsa var haline.

— Peki... Teşe — Haydi.

Türkân sivil me kezden çıktı.

Merkez memuru ona:

— Kısa kes... İfade alındıktan ladi.

Merkez memuru gürtü ve ona şu emir — Bu kızın evin Annesi varmış, gör annesini dinliyeceks vakitler gidiyormuş metni var mı? Bilce kısımları, defterine ka getireceksin.

— Baş üstüne.

Merkez memuru — Evin nerede — Beşiktaşta.

— Bak seni serf ayeneye filân göde istemiyorum, çünkü Fakat tahkikatta b çıkarsa var haline.

— Peki... Teşe — Haydi.

Türkân sivil me kezden çıktı.

Merkez memuru ona:

— Kısa kes... İfade alındıktan ladi.

Merkez memuru gürtü ve ona şu emir — Bu kızın evin Annesi varmış, gör annesini dinliyeceks vakitler gidiyormuş metni var mı? Bilce kısımları, defterine ka getireceksin.

— Baş üstüne.

Merkez memuru — Evin nerede — Beşiktaşta.

— Bak seni serf ayeneye filân göde istemiyorum, çünkü Fakat tahkikatta b çıkarsa var haline.

— Peki... Teşe — Haydi.

Türkân sivil me kezden çıktı.

Merkez memuru ona:

— Kısa kes... İfade alındıktan ladi.

Merkez memuru gürtü ve ona şu emir — Bu kızın evin Annesi varmış, gör annesini dinliyeceks vakitler gidiyormuş metni var mı? Bilce kısımları, defterine ka getireceksin.

— Baş üstüne.

Merkez memuru — Evin nerede — Beşiktaşta.

— Bak seni serf ayeneye filân göde istemiyorum, çünkü Fakat tahkikatta b çıkarsa var haline.

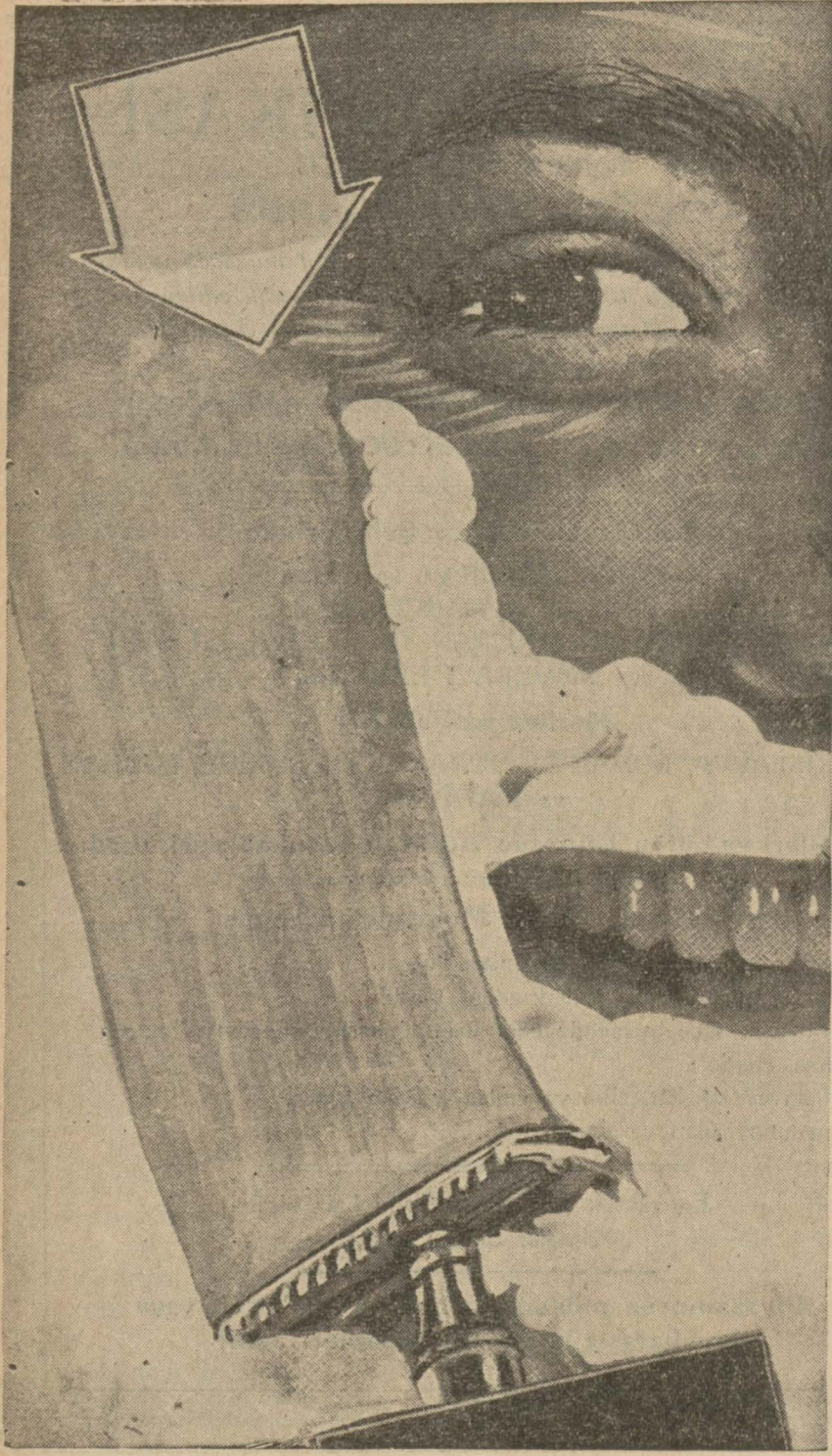
— Peki... Teşe — Haydi.

Türkân sivil me kezden çıktı.

Merkez memuru ona:

— Kısa kes... İfade alındıktan ladi.

Merkez memuru gürtü ve ona şu emir — Bu kızın evin Annesi varmış, gör annesini dinliyeceks vak

H A S

TIRAŞ BIÇAGI

en mükemmel ve en ucuz tıraş bıçağıdır. Bir adedi 25 defa tıraş eder. 10 adedi 15 kuruş

HASAN

TIRAŞ BIÇAGI

bir adedi huzur ve rahatla 100 defa tıraş eder. 10 adedi 35 kuruştur.

Paslanmaz

Hasan Traş Bıçağı

Dünyada mevcut traş bıçaklarının en keskini ve en mükemmelidir. Senelerce suda ve sabun içinde kalsa kat'iyen paslanmaz. 10 adedi 50 kuruş

İsrar ile HAS, HASAN ve PASLANMAZ markasını isteyiniz.

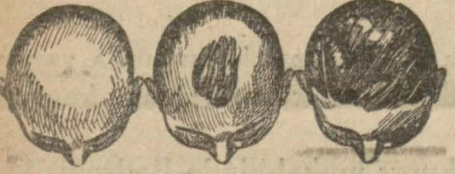
Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Muhammen bedeli	Pey akçesi	Semti	Mahallesi	Sokağı	No.	No. taj	CİNSİ
L. K.	L. K.						
180 00	13 50	Üsküdar	Selâmi	Karakolhanı	32, 34	8	Bahçeli evin tamamı
350 00	26 25		Solaksinan	Tophanelioğlu	9		
700 00	52 50	Maltepe	Maltepe	Karatepe mevkii	564/1		Köşk ve 4 dönüm arazi
218 24	20 37	Boğaziçi	Kandilli	Bahçeeralığı	1		Evin tamamı

Yukarıda cinsi ve mevkileri yazılı gayrimenkullerin mülkiyeti satılmak üzere açık arttırıma çıkarılmıştır. İhaleleri 20/7/939 perşembe günü saat 15 te'dir. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne gelmeleri. (4877)

Saç Bakımı

Güzelliğin en birinci şartı.

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerreb bir ilaçtır.

SAPIKSİN

Saç dökülme ve kepeklenmesinin önüne geçer.

DEPOSU :

Dr. İbrahim Ethem Kimyaevi
Çemberlitaş Peykhane sokak No. 4

Aranıyor

Haricde aplikasyon ve inşaat işlerinde çalışmak üzere Kolej mezunu mühendislere ihtiyac vardır. Talib olanların 28/7/939 tarihine kadar vesaikile Sirkeçide Mühürdar hanı 29 numarada Fuad Muradoğluna tahriren veya şifahen müracaatları.

Üniversite Rektörlüğünden:

Orta öğretim müesseselerine yabancı dil öğretmeni yetiştirmek maksadile fransızca, ingilizce ve almanca kurslarına yeniden talebe kabul edilecektir.

Kabul edilenler ayda 30 ar lira harçlıkla bir yıl yabancı dil kurslarına devam edecek ve tedrisatta muvaffak olanlar bir yıl da dilini öğrendikleri yabancı memlekete gönderileceklerdir.

Seçme sınavları 25 ve 26 Eylül pazartesi ve salı günlerinde İstanbul Üniversitesinde yapılacaktır.

Sınavlara iştirak edebilmek için:

- 1 — Türk olmak
- 2 — Yerli veya yabancı bir kolej veya liseden veyahud bir öğretmen okulundan mezun olmak (olgunluk şart değildir).
- 3 — Üniversitede 22 ve 23 Eylül 1939 günlerinde teşkil edilecek sağlık komisyonunca muayene edilerek tahsile mâni bir hali olmadığını bildiren bir rapor almış bulunmak şarttır.

Sınavda muvaffak olanlardan, tahsil müddetlerinin iki misli Maarif Vekâleti emrinde çalışacaklarını tespit eden bir taahhüdname alınacaktır. Tedrisat sabahdan akşama kadar devam edeceğinden kurs talebesinin haricde hiç bir işle meşgul olmamaları şarttır.

Taliblerin tahsil vesikaları ve 6 adet fotoğraflarile birlikte 20/IX/939 çarşamba günü akşamına kadar Üniversite Tedris İşleri Direktörlüğüne müracaatları. (6208)

Maliye Vekâletinden:

Vekâlet kaloriferleri için alınacak 450 - 550 ton yerli Sümikok kömürü kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli on iki bin üç yüz yetmiş beş lira ve ilk teminatı 928 lira 12 kuruştur.

Eksiltme 18 temmuz 939 salı günü saat 15 te Vekâlet Levazım Müdürlüğünde toplanan Eksiltme Komisyonu tarafından yapılacaktır.

Şartnameler Ankaraada Levazım Müdürlüğünde ve İstanbulda Dolmabahçede Vekâlet Matbu Evrak Ambar Memurluğunda görülebilir.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgeler ve ilk teminat makbuzu veya banka kefalet mektubularile beraber kanunun tarifata ve şartnamedeki şartlarına uygun ve noksanzsız olarak yazacakları teklif mektubularını havi kapalı zarfları eksiltme saatinden bir saat (evvel Komisyon Riyasetine vermeleri. <2688> (4767)

- Sayın Bayan hangi kremi kullanıyorsunuz?

Kreminizi kullanmadan evvel terkinde neler olduğunu kimyevî tahlillerle öğrenebilir misiniz?

Elbette hayır. Çünkü bu çok üzücü iş yalnız memleketimizde değil, bütün dünya kadınları arasında bir mesele olmuştur. Bu hususta Parisin en büyük devlet hastanelerinde vazifedar olan cild mütehasısı Doktor D E B A T şöyle diyor:

« Birçok genç kadınların bütün itinalarına rağmen yüzlerinde vaktinden evvel BURUŞUKLUKLAR, ÇİLLER, LEKELER hasıl olduğunu görüyoruz. Senelerdenberi kliniğimize müracaat eden ve aralarında Parisin yüksek tabakasına mensub kadınlar da bulunan hastalar üzerinde, yaptığımız etüdler bize göstermiştir ki: Güzellik kremleri ekseriya bu hale sebep olmaktadır. Zira her güzellik kremi sıhhi evsahî haiz değildir. »

Buna karşı İNNOXA SÜTÜ kullanınız.

İNNOXA SÜTÜ çilleri, lekeleri buruşuklukları giderir. Geceleri yatmadan evvel İNNOXA SÜTÜ ile temizlenen cild, makyajın bütün şartlarını kabul eder. Her hangi bir kremi kullanırsanız, kullanmaz, elverişli ki gece yatarken İNNOXA SÜTÜ ile cildinizi siliniz.

İNNOXA SÜTÜ Parisin en kibar mahfillerinde marufur. Milyonlarca kibar kadın her akşam İNNOXA SÜTÜ ile ıslatılmış bir pamukla yüzünü siler ve istirahatata sevkeder. İNNOXA SÜTÜ bütün parfümörlerle ve tanınmış eczanelerde bulunur.

AĞARAN SAÇLARA

Saç boyaları saçların tabii renklerini iade eder. Ter ve yıkanmakla çıkmaz, daima sabit kalır. Kumral ve siyah renkli sıhhi saç boyalarıdır. İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL

Kaput Bezi ve iplik Malatya Bez ve iplik Fabrikaları T. A. Şirketinden:

Yeni tesisatla faaliyete geçen Adana fabrikamızın, Silindirli 75 ve 90 santim B. (Tip 2 çifçi) kaput bezi ve 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18 numara vater iplikleri imalatı piyasaya arz edilmiştir.

Sipariş için Adana fabrikamıza veya Ankara Atatürk bülvarı And apartman No. 4 daireye müracaat edilmelidir.

Telgraf adresi: Çeşid - Ankara Çeşid - Adana

Dr. ZİYA NAKİ

Kulak, burun, boğaz mütehasısı İstanbul, Türbe karşısı No. 119 Telefon: 22587

Sahib ve Başmuharriri: Yunus Nadi Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif Ülgen

Cumhuriyet matbaası

HOBART

Elektrik kaynak makineleri

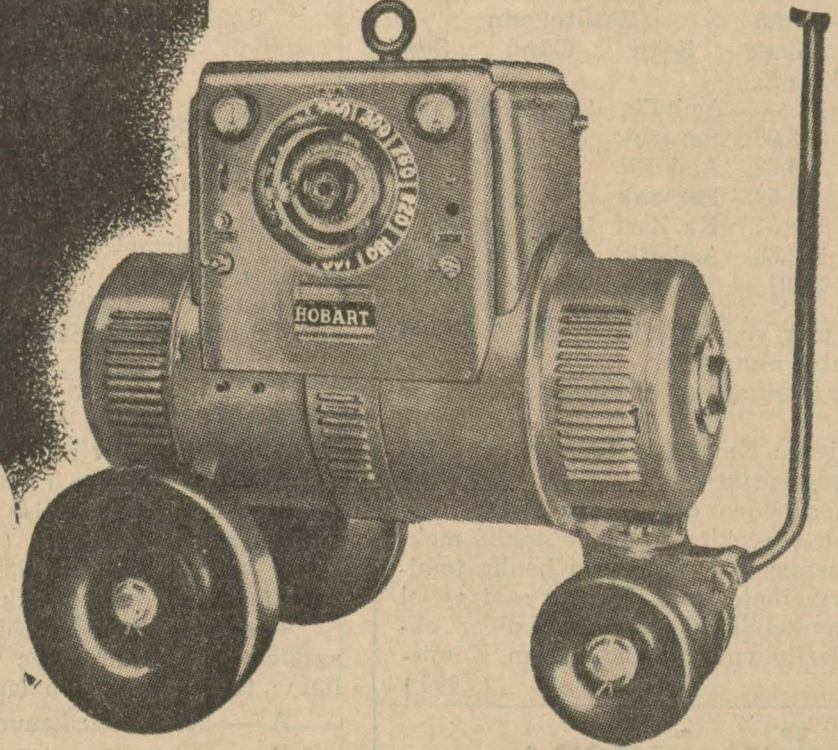
Şimdiye kadar elektrik kaynak makinelerinde görülmemiş faydaları arzeder.

AĞIR ve SAĞLAM YAPILIŞ

BOL KUVVET

MUVAZENELİ ŞERARE

% 50 ye kadar cereyan tasarrufları

Bir çok sair özellikleri yani hayret verici özellikler

Katalog, teknik ve meccanî tasarımları rübe isteyiniz

Muhtelif boyutları

Depomuzdan teslim

BOURLA BİRADERLER

İSTANBUL ANKARA İZMİR

KIZILAY

Hastabakıcı Hemşireler Okulu Direktörlüğünden

Yeni ders yılına hazırlanılmaktadır. Okul geçici sızdır. Okul, genc bayanların hastabakıcı ve ziyaretçi yetiştirmek, hastanelerde ve umumî sıhhatle alakada derslerinde çalışmalarına mahsustur. Tahsil müddetleri Teorik ve pratiktir. Dersler hususî doktor profesörler tarafından limler tarafından verilir. İsteklilerin iyi ahlaklı ve sıhhatli az orta tahsili bitirmiş olmaları şarttır. Diğer şartları ila zahat için yazı ile veya bizzat İstanbulda Aksaray caddesinde okul direktörlüğüne müracaat edilmesidir. 15 Eylül 1939 dan sonra müracaatlar kabul edilmez.

İstanbul Nafia Müdürlüğünden

Açık eksiltme suretile ihalesi takarrür eden (10,000) lira İstanbul Umumi hapısane binası yıkılmasının muayyen olan ihalesi yapılamadığından 2490 sayılı kanunun 43 üncü maddesi bu ihalesi tekrar 25/7/939 salı günü saat 14 te İstanbul Nafia Müdürlüğünde pazarlıkla yapılacaktır.

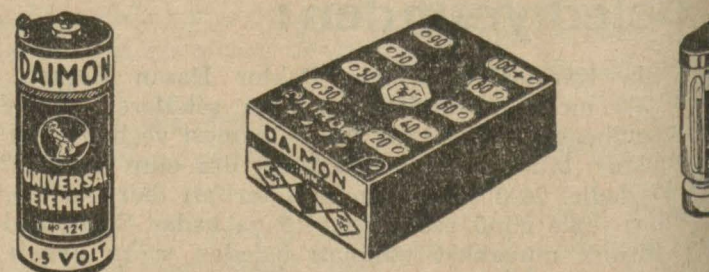
A — Bu işe aid şartnameler dairesinde görülecektir.

B — Muvakkat teminat (750) liradır.

İsteklilerin en az (10,000) liralık bu işe benzer iş yaptıkları relerinden almış oldukları vesikalara müsteniden İstanbul Nafia Müdürlüğüne evvel müracaatle almış ehliyet ve 939 yılına aid Ticaret Sicil kalarile birlikte eksiltme günü olan 25/7/939 salı günü saat 14 te

Radyo meraklılarına müjde Daimi surette DAIMON fabrikasından taze

DAIMON

ANOD BATARYALAR

Aynı zamanda telefon ve zillere mahsus kullanılmayan

DAIMON

KURU ve YAŞ PİLLERİNİ tercih ediniz.

Hakiki DAIMON markasına dikkat ediniz ve her yerde arayınız